

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Facultat d'Economia
i Empresa

PASSAT, PRESENT I FUTUR DELS PARADISOS FISCALS: COM PODEN AFECTAR A L'ECONOMIA GLOBAL?

TREBALL DE FI DE GRAU

ALUMNA: HELENA GUIXÀ TORRES

TUTOR: ALBERTO HERAS OLIVER

GRAU D'ADMINISTRACIÓ I DIRECCIÓ D'EMPRESES

CURS: 2017-2018

RESUM

Malgrat els esforços de la Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE), i la pressió dels organismes internacionals com el G-20 o el Fons Monetari Internacional (FMI) per erradicar els paradisos fiscals degut als efectes nocius que provoquen sobre l'economia mundial, aquests encara continuen proliferant de forma desmesurada en els nostres dies. Cada vegada que posem la televisió o llegim el diari, sentim a parlar d'un nou cas de corrupció, evasió d'impostos o societats *offshore*, majoritàriament per part de persones influents tant en l'àmbit polític, empresarial o fins i tot artístic i esportiu. Potser ja ha arribat el moment de plantejar-nos si realment cal anar més enllà i prendre mesures més fermes davant dels delictes de caire fiscal, ja que sembla a ser que actualment estan més presents que mai en la nostra societat.

PARAULES CLAU: *Paradís Fiscal, Evasió d'Impostos, Evasió d'Impostos, Societats Offshore, Estalvi Fiscal, Secret Bancari, Erosió de la Base Imposable i Doble Imposició.*

ABSTRACT

Despite the efforts of the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) and the pressure of international organisations, for example G-20 or the International Monetary Fund (FMI) to eradicate tax havens due to the detrimental effects that they have on the global economy, they are still rapidly proliferating nowadays. Every time we turn on the television or we read the newspapers, we can see new cases of corruption, tax sheltering or offshore societies of influential people as politicians, businessmen, artists and sportspeople. Maybe it's time to start thinking if we need to take more stringent measures with tax crimes, currently more noticed than ever before in our society.

KEYWORDS: *Tax Haven, Tax Avoidance, Tax Shelter, Offshore Societies, Tax Savings, Banking Secrecy, Base Erosion and Profit Shifting and Double Taxation.*

INDEX

PREÀMBUL.....	3
<i>Justificació.....</i>	<i>3</i>
<i>Hipòtesis.....</i>	<i>3</i>
<i>Objectius .....</i>	<i>3</i>
<i>Metodologia.....</i>	<i>3</i>
<i>Estructura del treball .....</i>	<i>3</i>
<i>Coneixements i eines emprades.....</i>	<i>3</i>
<i>Agraïments.....</i>	<i>4</i>
CAPÍTOL I: QUÈ ÉS UN PARADÍS FISCAL?	5
<i>1.1. Concepte i Característiques principals .....</i>	<i>5</i>
<i>1.2. Una mica d'història .....</i>	<i>6</i>
<i>1.3. Criteris perquè una jurisdicció es consideri paradís fiscal segons la OCDE.....</i>	<i>6</i>
<i>1.4. La OCDE i els paradisos fiscals: Evolució de les seves actuacions (1987-2016) .</i>	<i>7</i>
<i>1.5. Paradisos fiscals segons la legislació Espanyola.....</i>	<i>9</i>
<i>1.6. Conclusió: Classificació de la OCDE vs. Espanya .....</i>	<i>11</i>
<i>1.7. Reflexió sobre la situació actual: Fenòmens associats als paradisos fiscals ...</i>	<i>12</i>
CAPÍTOL II: ESTUDI DEL CAS PRÀCTIC	14
<i>2.1. Consideracions prèvies.....</i>	<i>14</i>
<i>2.2. Aspectes a destacar sobre les Maldives.....</i>	<i>14</i>
<i>2.2.1. Situació geogràfica i contextualització .....</i>	<i>15</i>
<i>2.2.2. Fiscalitat i tributació .....</i>	<i>16</i>
<i>2.2.3. Tipus de societats .....</i>	<i>18</i>
<i>2.3. Introducció al cas pràctic i estructura empresarial.....</i>	<i>18</i>
<i>2.3.1. Muntatges & Màquines, S.L. ....</i>	<i>19</i>
<i>2.4. Estudi de les tributacions: Ingressos efectius obtinguts i estalvi fiscal.....</i>	<i>25</i>
<i>2.4.1. Impostos a estudiar en el cas pràctic .....</i>	<i>25</i>
<i>2.4.2. Muntatges & Màquines, S.L. ....</i>	<i>26</i>
<i>2.4.3. International Business Solutions & Engineering Services, Ltd .....</i>	<i>27</i>
<i>2.4.4. Antonio Garcia.....</i>	<i>27</i>
<i>2.4.5. Hans Ritz.....</i>	<i>29</i>
<i>2.4.6. Recanvis Express, S.L. ....</i>	<i>31</i>
<i>2.4.7. Adaaran Sheraton.....</i>	<i>33</i>
<i>2.5. Recopilació de resultats i conclusions .....</i>	<i>34</i>

CAPÍTOL III: MESURES PER ELIMINAR ELS PARADISOS FISCALS	36
3.1. <i>Conseqüències negatives de l'existència dels paradisos fiscals.....</i>	36
3.2. <i>Pla BEPS.....</i>	38
IV. CONCLUSIONS.....	42
V. BIBLIOGRAFIA.....	43
VI. ANNEXES.....	45
<i>ANNEX N° 1: Llista de paradisos fiscals segons la OCDE del 2 de Novembre de 2011 .....</i>	<i>45</i>
<i>ANNEX N° 2: Reial Decret 1080/1991 de 5 de Juliol amb la llista dels 48 països que Espanya considera com a paradisos fiscals .....</i>	<i>47</i>
<i>ANNEX N° 3: Llei 26/2014 de 27 de Novembre amb els criteris per considerar un país com a paradís fiscal .....</i>	<i>50</i>
<i>ANNEX N° 4: Convenis de Doble Imposició que Espanya té firmats o en procés de tramitació.....</i>	<i>51</i>
<i>ANNEX N° 5: Acords d'intercanvi d'informació que Espanya té firmats o estan en procés de tramitació .....</i>	<i>61</i>

PREÀMBUL

Justificació

Vaig decidir realitzar el treball de fi de grau sobre una de les matèries que m'ha resultat més interessant en aquests darrers anys, i que m'agradaria aprofundir-hi més de forma professional: la fiscalitat. En segon lloc, haig de dir que també volia fer alguna cosa una mica diferent al que he estat fent fins ara, ja que durant aquests anys a la universitat, m'han ensenyat els impostos més importants a nivell espanyol, i es per això que m'he volgut centrar en un àmbit més internacional. A més, ara em plantejo posar-me a l'altra cara de la moneda i preguntar-me; què puc fer per tributar menys? On puc obtenir avantatges fiscals a l'hora de crear una societat? Puc ocultar comptes bancaris en un paradís fiscal? En aquest treball, pretenc donar resposta a aquestes qüestions.

Hipòtesis

Analitzar si es rendible crear una estructura empresarial en un territori de baixa o nul·la tributació que tingui la consideració de paradís fiscal, per tal de tenir un major estalvi a l'hora de fer front a les obligacions tributàries.

Objectius

L'Objecte d'estudi és quantificar la incidència que pot provocar en la tributació d'una societat i de les persones físiques que hi ha al darrere la creació d'una estructura empresarial en un país amb la consideració de paradís fiscal.

Metodologia

La metodologia d'aquest treball consisteix en crear un cas pràctic per tal de poder il·lustrar els conceptes teòrics i efectuar una comparativa en la tributació d'una societat domiciliada a Espanya, amb una altre domiciliada en un país considerat com a paradís fiscal, per tal de poder veure l'estalvi fiscal que podria suposar per una empresa o particular.

Estructura del treball

El treball es divideix en tres capítols: dos de teòrics i un de pràctic. En el primer pretenc explicar detalladament el concepte de paradís fiscal. En el segon, faré un cas pràctic per exemplificar amb xifres els conceptes teòrics, i en l'últim capítol, faré alguna proposta i analitzaré possibles solucions per tal d'eliminar els paradisos fiscals.

Coneixements i eines emprades

Per a la realització del treball, m'he basat en els meus coneixements de Fiscalitat Empresarial Avançada i de Fiscalitat Internacional adquirits al llarg de la carrera. També, he

utilitzat diversos articles especialitzats per tal de documentar-me amb informació de qualitat. A més, he fet servir l'eina ofimàtica de Microsoft Excel per preparar la informació comptable corresponent al cas pràctic.

Agraïments

Vull agrair a Alberto Heras, el meu tutor durant el treball, per la seva orientació, les fonts d'informació que m'ha proporcionat i l'ajuda en acotar aquest tema tant extens.

A Daniel Font, per la seva ajuda amb les traduccions de l'anglès i els ànims que m'ha donat.

A la família, amics i companys pel suport que m'han donat al llarg d'aquest treball.

CAPÍTOL I: QUÈ ÉS UN PARADÍS FISCAL?

1.1. Concepte i Característiques principals

En general, podem definir el concepte de paradís fiscal com un territori de baixa o nul·la tributació, que mitjançant diverses normes específiques internes, garanteixen la opacitat de les seves transaccions.

Aquests territoris es caracteritzen per:

- Tenir una baixa o nul·la tributació sobre les rendes del capital ¹
- Tenir un important secret bancari i comercial
- Inexistència de tractats i convenis fiscals amb altres països
- Inexistència de control de canvis
- Excel·lents comunicacions

A més, aquestes característiques acostumen a anar acompanyades de...

- Són territoris que es caracteritzen per tenir una forta estabilitat política al llarg del temps, els quals disposen d'un autogovern amb competències pròpies en matèria fiscal, fins i tot en els casos en que no constitueixen un país.
- Promulguen lleis per garantir als inversors estrangers un estricte secret bancari.
- No acostumen a aplicar els criteris sobre els preus de transferència elaborats per la Organització per la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic, d'ara en endavant OCDE.
- No imposen límits en la mobilitat del capital.
- No firmen convenis de doble imposició amb altres països, de manera que així s'afavoreix l'absència d'acords d'intercanvi d'informació.
- Coexisteixen dos sistemes impositius clarament diferenciats: un per als nacionals o residents (amb uns impostos més elevats) i l'altre per als inversors estrangers (amb tipus impositius molt més baixos o fins i tot nuls).

Actualment, perquè un territori es consideri paradís fiscal, no té perquè complir totes les condicions anteriors, ja que cada cop més hi ha més territoris que s'especialitzen en determinats aspectes, per exemple:

---

¹ La nul·la tributació la defineix l'apartat 2 de la Disposició addicional primera de la Llei 26/2006: "Existe nula tributación cuando en el país o territorio de que se trate no se aplique un impuesto idéntico o análogo al IRPF, al IS o al IRNR, según corresponda". El párrafo 2º presume que se aplica un impuesto idéntico o análogo al si el país o territorio en cuestión ha firmado un convenio con España para evitar la doble imposición internacional.

- **Paradisos societaris**, on les autoritats demanen molt poques formalitats a l'hora de constituir una societat i es fa amb total anonimat. Es coneixen per *Offshore financial centers (OFC)*. Més endavant ho veurem amb detall.
- **Paradisos bancaris**, on es garanteix un fort secret bancari com a conseqüència de l'absència de registres, controls i formalitats. Per exemple, Suïssa i Andorra fa uns anys. Actualment ja no gaudeixen del secret bancari.
- **Paradisos penals**, on no està previst pel seu codi penal el delictes d'evasió fiscal, falsejament comptable i corrupció.

1.2. Una mica d'història

Per tal de cercar l'origen dels paradisos fiscals, ens hem de remuntar a l'edat moderna, on molts dels països que actualment tenen aquesta consideració, eren llocs on es refugiaven els vaixells mercants dels temporals i dels possibles atacs de pirates, com les Illes Caiman (holandeses) o les Seychelles (de Gran Bretanya). De fet, el terme actual *tax haven*, és una expressió anglesa que significa refugi.

Entre els anys vint i trenta del segle passat, amb el crac del 1929, el fenomen es va començar a intensificar. Mentre Suïssa enduria la seva legislació sobre el secret bancari, a Amèrica hi havia diversos territoris que van començar a adoptar normatives adreçades a limitar, o fins i tot a eliminar la imposició fiscal, per exemple Panamà o les Bahames.

Un altre factor clau va ser l'esclat de la Segona Guerra Mundial (1939 – 1945), la qual va comportar una important reestructuració del sistema econòmic i financer. Els països europeus occidentals, gràcies al pla Marshall, es van poder reinserir en el sistema econòmic mundial, però moltes de les seves colònies i ex colònies no es van beneficiar de les ajudes que rebien les metròpolis. De manera que aquestes van deixar de produir matèries primeres i es van transformar en paradisos fiscals esdevenint centres d'atracció de capitals.

Als anys setanta, amb l'aparició dels petrodòlars i la crisi del petroli, es va produir un gran increment de preus i això va provocar una gran inflació i una reducció de l'activitat econòmica dels països afectats. Aleshores, això va suposar un nou impuls pels paradisos fiscals, debut a les grans oportunitats financeres que oferien.

Posteriorment, amb la dissolució del bloc soviètic (URSS), i amb la liberalització econòmica actual, s'ha provocat una poderosa proliferació dels paradisos fiscals.

1.3. Criteris perquè una jurisdicció es consideri paradís fiscal segons la OCDE

A continuació, veurem els criteris vigents per determinar si una jurisdicció es pot considerar paradís fiscal segons la OCDE:

- 1) **Si la jurisdicció no imposa impostos, o aquests només son de caràcter nominal:** La OCDE reconeix que cada territori té la potestat d'instaurar els seus impostos directes als ciutadans. De manera que davant la inexistència d'impostos de

caràcter directe, però si d'impostos indirectes, s'haurien de tenir en compte els altres tres factors per determinar si realment aquell país pot ser considerat paradís fiscal o no.

- 2) **Si hi ha falta de transparència:** No s'expliciten amb claredat les operacions efectuades i s'oculta informació habitualment de caire fiscal a altres jurisdiccions.
- 3) **No hi ha intercanvi d'informació:** Es produeix quan les lleis o les pràctiques administratives del país en qüestió impedeixen l'intercanvi d'informació amb altres estats amb el propòsit fiscal, és a dir, per protegir als contribuents que s'han beneficiat dels règims més favorables i tipus impositius més baixos, sense que l'administració del seu país n'estigui al corrent.
- 4) **Important reducció impositiva als no residents:** Quan l'estat en qüestió permeti als no residents aplicar-se importants reduccions impositives, sigui en concepte d'exempcions o reduccions sobre la base o la quota, de manera que l'impost pagat en el país estranger resulti ser molt més baix que l'impost que haurien d'haver pagat al seu país.

1.4. La OCDE i els paradisos fiscals: Evolució de les seves actuacions (1987-2016)

Segons la OCDE, els paradisos fiscals constitueixen una forma oberta i directa de perjudici sobre la competència fiscal de les jurisdiccions, en concret, d'aquelles més desenvolupades ja que poden causar una disminució en la recaptació d'impostos i provocar l'erosió de la base imposable internacional, com veurem més endavant. Això preocupa a tots els estats membres en general, i per tant, es requereix l'actuació d'un organisme internacional, com és la OCDE.

Aquest organisme, al llarg dels darrers anys, s'ha encarregat d'elaborar diversos informes proposant uns estàndards de mesures mínimes que han de complir tots els països per deixar de ser considerats paradisos fiscals.

A continuació, explicaré l'evolució i les línies d'actuació que ha seguit la OCDE:

L'any 1987, la OCDE va elaborar el primer informe del qual es destaca la dificultat per establir una definició objectiva de paradís fiscal. Per tant, es va basar en el criteri de "reputació", que consistia en qualificar com a paradís fiscal aquell territori que exercís aquell rol, o es presentés, o fos reconegut com a tal.

El 1998, aquest organisme va presentar un informe anomenat <<Competència fiscal perjudicial: Una qüestió global emergent>> (o en anglès: *Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue*) on es van establir diverses recomanacions dirigides als estats identificats com a posseïdors d'una competència fiscal perjudicial (sigui en règim de paradisos fiscals o a través de règims fiscals preferencials). D'aquesta manera, es pretén que els països en qüestió facin les modificacions corresponents en el seu sistema fiscal mitjançant els convenis de doble imposició o de cooperació multilateral de caràcter internacional. També, en aquest informe es va definir l'avaluació periòdica dels resultats en la trobada mundial del *Foro Global sobre la transparencia e intercambio de información con fines fiscales*.

L'any 2000, es pública *El informe de Progreso en la Identificación y Eliminación de Prácticas Fiscales Perjudiciales*, en el qual es va presentar la primera llista de paradisos fiscals de la OCDE coneguda com a "Llista negra", la qual incloïa diversos països membres de la OCDE i altres territoris associats. De la llista inicial de 41 jurisdiccions, finalment només van ser publicades 35 com a paradisos fiscals, ja que els 6 països restants (Bermudes, Xipre, Illes Caiman, Malta, Maurici i San Marino) s'havien compromès públicament a eliminar o modificar les normes jurídico-fiscals de caràcter perniciosos dins d'un termini establert.

El 2001, la OCDE abandona un dels criteris fonamentals a l'hora de classificar una jurisdicció de paradís fiscal: la carència d'activitat substancial. D'aquesta manera s'incentiva a que els països surtin de la llista negra, flexibilitzant els requisits que han de complir. Segons l'Institut d'Estudis Fiscals, "això suposa més aviat un pas enrere que no pas un avenç, ja que el criteri de carència d'activitat substancial hauria de ser subsidiari."² El criteri eliminat va ser substituït per la de creació de sistemes de transparència fiscal i intercanvi efectiu d'informació. Això va contribuir a que la majoria de països situats a la llista negra, assumissin el compromís polític i fessin els ajustos fiscals corresponents per sortir-ne.

El tercer informe de la OCDE es presenta l'any 2004 amb una novetat; i és que es comença a parlar de socis col·laboradors o socis participants (en anglès *participating partners*) en lloc de paradisos fiscals; aquest terme queda reservat exclusivament a les jurisdiccions no cooperants. Es considera que els socis cooperants estan compromesos amb els principis de transparència i intercanvi d'informació continguts en el Model d'acord en l'intercanvi d'informació de caràcter fiscal, que es va aprovar l'any 2002.

En l'informe que es va presentar l'any 2006, la OCDE es va centrar en verificar i revisar que totes les jurisdiccions estiguessin complint els seus compromisos adquirits, a més de mantenir el diàleg i les negociacions amb tots els territoris per aconseguir la seva adhesió als estàndards internacionals en aquesta matèria. Per això s'incentiva la firma d'acords bilaterals d'intercanvi d'informació.

L'any 2007, a partir del diàleg i les negociacions, s'aconsegueix reduir la llista negra de paradisos fiscals de 5 a 3 components, sortint d'ella Libèria i les Illes Marshall. Aquests dos territoris es comprometen a modificar la seva legislació fiscal i passen a tenir la consideració de jurisdiccions cooperants.

El 2009, Andorra, Liechtenstein i Mònaco, són dels últims territoris en abandonar la llista negra. A partir d'aquest moment, el *Foro Global* es centra en la revisió, aprovació i recomanació per implementar les normes internacionals de transparència i intercanvi efectiu d'informació, amb la finalitat d'aconseguir que hi hagi una adequada cooperació fiscal entre els estats, i fer un seguiment als que incompleixin el compromís.

D'aquesta manera, el 2010, es va fer un informe sobre el resultat de la implementació dels estàndards, i la majoria de països van ser aprovats en el seu marc jurídic i normatiu. Com a observació cal dir que Panamà i Qatar necessitaven un toc d'atenció per complir correctament a les recomanacions efectuades.

---

² "Paraisos fiscales: Una línea de contradicción entre la formalidad y la materialidad", Instituto de Estudios Fiscales, año 2015.

L'any 2011, es va ressaltar la pertinença de suport a l'assistència tècnica dels països en desenvolupament i a petites jurisdiccions per tal d'aconseguir una cooperació efectiva en matèria tributària.

L'1 de Març de 2011, la OCDE publica una nova llista actualitzada de paradisos fiscals on hi constaven 5 països: Montserrat, Niue, Nauru, Vanuatu i Panamà. Posteriorment, el 2 de novembre del mateix any, la llista³ només mantenia tres països: Nauru, Niue i Panamà. Tots els altres eren considerats com a jurisdiccions cooperants en l'intercanvi d'informació i compromesos en millorar la transparència.

El 2012, observem que la OCDE manté el seu objectiu fonamental d'assegurar que totes les jurisdiccions s'adhereixin als mateixos estàndards de cooperació internacional en matèria fiscal, pel que fa en transparència, com en l'intercanvi efectiu d'informació.

A mes, quan es va celebrar el *Foro Global*, el G-20 i els governadors del Banc Central, van fer una crida a tots als països a subscriure el Conveni Multilateral d'Assistència Mútua, i es va fer menció al *Foro Global*, que hauria de proporcionar un marc essencial en matèria de transparència fiscal i intercanvi d'informació.

L'any 2016, el *Foro Global* va anunciar que Panamà, Nauru, Bahrein, el Líban i Vanuatu havien firmat un acord de transparència per intercanviar automàticament informació fiscal de comptes financers amb altres països que entraria en vigor el setembre de 2018.

Teòricament podem dir que la OCDE no considera cap jurisdicció com a paradís fiscal, tots han passat a ser territoris col·laboradors. Però això realment és així? Ja no existeixen els paradisos fiscals?

En aquests darrers anys, la OCDE continua en la seva línia fent recomanacions per assolir un sistema econòmic lliure de paradisos fiscals, però cal dir que actualment, no s'ha aconseguit un avenç significatiu. Això pot ser degut a la falta de voluntat política i de compromís real dels Estats Membres per l'eliminació total d'aquestes jurisdiccions en l'economia mundial.

Cal destacar que aquests informes de la OCDE, tan sols són recomanacions que els països decideixen acatar de forma voluntària i política, no pas de manera obligatòria.

1.5. Paradisos fiscals segons la legislació Espanyola

Per contextualitzar la situació dels paradisos fiscals a Espanya, cal fer menció a la seva legislació vigent:

Des de fa anys, les activitats vinculades a paradisos fiscals van en contra de la Constitució Espanyola, ja que produeixen una disminució de la recaptació impositiva, i com expressa l'article 31 del Text Constitucional: *"Todos contribuirán al sostenimiento de los gastos públicos de acuerdo con su capacidad económica mediante un sistema tributario justo inspirado en los principios de igualdad y progresividad que, en ningún caso, tendrá alcance confiscatorio"*.

---

³ A l'Annex nº 1 podeu veure la llista de paradisos fiscals de la OCDE del 2 de Novembre de 2011.

La Llei General Tributària, Llei 58/2003 de 17 de desembre, s'alinea amb la Constitució Espanyola i segueix els seus principis com diu a l'article 1: *“Esta ley establece los principios y las normas jurídicas generales del sistema tributario español y será de aplicación a todas las Administraciones tributarias en virtud y con el alcance que se deriva del artículo 149.1.1.ª, 8.ª, 14.ª y 18.ª de la Constitución....”*

I també en l'article 3.1. de la mateixa llei: *“La ordenación del sistema tributario se basa en la capacidad económica de las personas obligadas a satisfacer los tributos y en los principios de justicia, generalidad, igualdad, progresividad, equitativa distribución de la carga tributaria y no confiscatoriedad.”*

Vist això, queda clar que tant les persones físiques com les jurídiques, tenen el deure de contribuir en funció de la seva capacitat econòmica mitjançant el pagament d'impostos a l'administració, ja que és aquesta qui s'encarrega de finançar els serveis públics per a tots els ciutadans.

El Reial Decret 1080/1991⁴ de 5 de Juliol, estableix a l'article 1 els 48 països que Espanya considera com a paradisos fiscals segons la seva legislació. Per actualitzar la llista, es important tenir en compte l'article 2 del Reial Decret 1080/1991 que estableix: *“Los países y territorios a los que se refiere el artículo 1 que firman con España un acuerdo de intercambio de información en materia tributaria o un convenio para evitar la doble imposición con cláusula de intercambio de información dejarán de tener la consideración de paraísos fiscales en el momento en que dichos convenios o acuerdos entren en vigor.”*

De manera que l'1 de gener de 2015, Hisenda va actualitzar el llistat de paradisos fiscals amb el suport de la Llei 26/2014⁵ de 27 de Novembre, la qual modifica la Disposició Addicional Primera de la Llei 35/2016 de 28 de novembre, explicant els requisits que han de tenir els països per ser considerats paradisos fiscals. Amb el suport d'aquesta llei, s'exclou de la llista a 15 jurisdiccions les quals han firmat un Conveni de Doble Imposició⁶ i s'han compromès a realitzar un efectiu intercanvi d'informació tributària. Tot i així, la llei 26/2014 estableix que en qualsevol cas, Hisenda serà qui tindrà l'última paraula a l'hora de decidir si una jurisdicció surt de la llista de paradís fiscal malgrat hagi subscrit un conveni de doble imposició i intercanvi d'informació.

A més, durant aquests darrers anys, Espanya també ha firmat diversos acords per l'intercanvi d'informació⁷ amb països que estaven considerats paradisos fiscals, de manera que encara que no existeixi un conveni de doble imposició, la Hisenda espanyola pot accedir a la informació d'un particular en aquell país.

Els territoris que han abandonat la llista de paradisos fiscals són: Andorra, Antilles Holandeses, Aruba, Xipre, Emirats Àrabs Units, Hong-Kong, les Bahames, Barbados, Jamaica, Malta, Trinitat i Tobago, Luxemburg, Panamà, San Marino i Singapur.

---

⁴ Podeu veure el Reial Decret 1080/1991 de 5 de Juliol amb la llista de 48 països a l'Annex nº 2.

⁵ A l'Annex nº 3 trobareu la llei 26/2014 de 27 de Novembre amb els criteris per considerar un país com a paradís fiscal.

⁶ A l'annex nº 4 veureu els Convenis de Doble Imposició que Espanya té firmats o en procés de tramitació consultats el 20 d'octubre de 2017.

⁷ A l'annex nº 5, podeu veure els països amb els quals Espanya ha firmat un acord d'intercanvi d'informació o l'està tramitant, consultat el 13 de desembre de 2017.

Malgrat que aquests territoris continuïn apareixent al Reial Decret 1080/1991, això és degut a que l'actualització de la llista no té caràcter automàtic.

Per altra banda continua vigent un llistat de 33 paradisos fiscals⁸ que són: Bahrein⁹, Brunei, Gibraltar, Anguilla, Antigua i Barbuda, Bermuda, Illes Caiman, Illes Cook, República Dominicana, Granada, Fiji, Illes de Guernesey i de Jersey, Illes Malvines, Illa de Man, Illes Marianes, Maurici, Montserrat, Naurú, Illes Salomó, Sant Vicent i les Granadines, Santa Lucia, Illes Turks i Caicos, Vanuatu, Illes verges britàniques, Illes verges dels Estats Units, Jordània, Liberia, Liechtenstein, Macau, Mònaco, Oman i Seychelles.

1.6. Conclusió: Classificació de la OCDE vs. Espanya

Com pot ser que actualment Espanya consideri 33 jurisdiccions com a paradisos fiscals i en canvi la OCDE no en consideri cap?

A simple vista, es veu que la legislació espanyola és més estricta que la OCDE, ja que aquest organisme aplica unes mesures més permissives en base a diverses recomanacions no vinculants per part dels països afectats, i quan es "comprometen" a modificar la seva legislació fiscal per afavorir la transparència i l'intercanvi automàtic d'informació, surten de la llista negra i se'ls considera com a jurisdiccions cooperants.

En canvi, Espanya adopta diverses mesures anti-paradís per tal de protegir la recaptació tributària, sobretot pel que fa als impostos principals com són l'IRPF, l'IS i l'IRNR. D'aquesta manera intenta evitar el frau fiscal dificultant el trasllat de rendes (sigui interessos, dividendes o beneficis empresarials) a territoris de baixa o nul·la tributació. També, dificultant la deduïbilitat de les despeses pel que fa a les estructures empresarials situades en aquestes jurisdiccions. Podem veure un exemple d'aquest últim cas a l'article 15 apartat g) de la Llei 27/2014 de l'Impost de Societats, d'ara en endavant LIS¹⁰, en el qual s'exposa que perquè una despesa realitzada en un territori qualificat com a paradís fiscal sigui deduïble, la transacció s'ha d'haver realitzat de forma efectiva amb motius econòmics vàlids.

Tot i així, persisteixen les operacions opaques a paradisos fiscals gràcies a la flexibilitat jurídica d'aquets països, ja que mentre la OCDE no imposi una normativa vinculant, més clara, efectiva i que veritablement incentivi la transparència fiscal internacional i l'intercanvi efectiu i multilateral d'informació, aquests territoris continuaran essent el "forat negre" del sistema financer i econòmic mundial. Aleshores, els interessos polítics

---

⁸ Aquest llistat ha estat revisat el Desembre de 2017.

⁹ Des de 2013, Bahrein està tramitant el conveni de doble imposició amb Espanya, però encara no s'ha aprovat el definitiu. Es per això que aquest país continua apareixent a la llista com a paradís fiscal, i també ens apareix a la llista de convenis de doble imposició.

¹⁰ Article 15 apartat g) de la Llei 27/2014, referent a l'Impost de Societats: "*Los gastos de servicios correspondientes a operaciones realizadas, directa o indirectamente, con personas o entidades residentes en países o territorios calificados como paraísos fiscales, o que se paguen a través de personas o entidades residentes en estos, excepto que el contribuyente pruebe que el gasto devengado responde a una operación o transacción efectivamente realizada.*"

d'aquests països, ja no passarien per davant de les necessitats internacionals generals d'evitar el frau fiscal.

L'eliminació dels paradisos fiscals ha de ser una iniciativa de caire global, i ha de comptar amb el suport d'institucions internacionals com el G-20, la OCDE, la ONU i la Unió Europea. D'aquesta manera, entre tots, s'aconseguirà erradicar el problema més fàcilment i resoldre problemes com la fuga de capitals, la disminució de la recaptació tributària d'alguns territoris i consegüentment, les desigualtats econòmiques.

1.7. Reflexió sobre la situació actual: Fenòmens associats als paradisos fiscals

Mes enllà, en el context actual de les noves tecnologies i de l'economia de la globalització, s'ha afavorit la lliure circulació del capital arreu del món. Això vol dir que jo puc estar a Barcelona comprant *on line* accions de la borsa de Nova York des de casa. De manera que la lliure circulació del capital, i els buits legals en algunes jurisdiccions han provocat l'aparició de paradisos fiscals, i inclús la competència entre territoris, han afavorit la seva especialització. Per exemple, hi ha territoris especialitzats en la fiscalitat empresarial, com Jersey, Panamà o Libèria. D'altres s'han especialitzat en la gestió de grans fortunes com Mònaco, Montserrat i Andorra fins fa un temps. Mentre que també hi pot haver territoris mixtes com les Illes Caiman.

Els paradisos fiscals porten associats fets com l'elusió i l'evasió fiscal, també es pot donar el cas de la fuga de capitals degut a l'existència de centres financers offshore, el blanqueig de capitals, i fins i tot la competència deslleial.

És important distingir entre **elusió i evasió fiscal**: la primera, no és il·legal i consisteix en reduir de forma important la factura fiscal d'empreses i particulars, aprofitant els buits legals en el dret internacional i la falta de cooperació entre les administracions fiscals dels altres països o la falta de regulació. Això es dona moltes vegades en el cas de personatges famosos els quals creen societats per no tributar en origen i reconduir les seves rendes. Per exemple, diversos cantants, artistes o esportistes d'elit.

Per altra banda, l'**evasió fiscal** si que es considera una activitat il·legal, ja que consisteix en no pagar algun impost de forma voluntària i conscient. D'aquesta manera es busca rebaixar la factura fiscal de forma il·lícita ocultant els ingressos que s'han obtingut o incrementant de forma exagerada les despeses deduïbles. Aquesta actuació l'acostumen a posar en pràctica les grans multinacionals, fruit d'una planificació fiscal agressiva, intentant que les seves filials hagin de tributar per un benefici més baix del real, o que fins i tot entrin en pèrdues. Això ho fan traslladant una sèrie de costos fixes i despeses de l'empresa matriu a la filial per possibles serveis prestats, i així poden reduir dràsticament els seu benefici traslladant-lo a l'empresa matriu, la qual acostuma a estar situada en un territori de baixa o nul·la tributació.

Pel que fa als **Centres Financers OffShore** (en anglès: **Offshore Financial Centers (OFC)**), són empreses que es creen en centres financers, és a dir, països de baixa o nul·la tributació i amb poca transparència, per persones no residents. Aquestes societats no acostumen a dur a terme cap activitat econòmica en aquell territori i se'ls hi concedeixen privilegis fiscals i legals. Offshore significa "fora de la costa" perquè sovint es troben en illes independents que funcionen com a paradisos fiscals. Aquestes societats també

s'anomenen "societats deslocalitzades" perquè habitualment no tenen una activitat mercantil real, ja que principalment s'utilitzen per desviar fons i evitar pagar impostos. Son exemple d'OFC les Illes verges britàniques, les Bahames, les Seychelles i Panamà.

Aquest tipus de societats es caracteritzen per:

- Poder-se constituir només en 48 hores i amb una baixa quantitat de diners
- Gairebé sense requisits formals a l'hora de realitzar els tràmits
- Garanteixen la màxima confidencialitat

Aquestes societats acostumen a no realitzar cap activitat econòmica i han de complir certes condicions:

- Els directors de la societat no poden tenir el seu domicili en el país de la seu social
- L'empresa no exerceixi la seva activitat comercial dins d'aquell territori
- La societat no utilitzi ma d'obra local

Els tipus de societats que s'acostumen a constituir en un paradís fiscal son les següents:

- Societats Patrimoniales: Es constitueixen a través de la transferència de la titularitat del patrimoni del particular a l'entitat.
- Societats Holding: No tenen activitat per elles mateixes, la seva funció rau en la gestió i tinença de participacions de societats estrangeres.
- Societats Rent a Star: L'ús més freqüent d'aquest tipus de societats és el que fan els artistes o futbolistes famosos, com per exemple el cas de la Shakira o el Cristiano Ronaldo. D'aquesta manera els ingressos que obté l'artista, els pot transferir a la seva societat.
- Societats Trading o de comerç internacional: Es dediquen a l'activitat de compra venda internacional de mercaderies o altre tipus de béns (fins i tot immobles) o un valor subjacent en un mercat financer. Si per la societat no és necessària la presència física en el país on opera per realitzar l'activitat, té molta facilitat per a deslocalitzar-se.

En els paradisos fiscals, també hi ha risc que es produeixi el **blanqueig de capitals**, que consisteix en "legalitzar" diners que provenen d'una activitat delictiva, per exemple el narcotràfic, terrorisme, crim organitzat, i integrar aquests diners "bruts" en el sistema financer dissimulant el seu origen, fent veure que provenen d'una activitat lícita.

Per últim, la **competència deslleial** consisteix en que hi ha empreses que s'estalvien de pagar impostos aprofitant-se del secret financer, i això suposa fer la competència deslleial a les empreses que actuen de forma lícita fent front al pagament dels seus impostos. Aquesta pràctica l'acostumen a dur a terme les multinacionals, ja que al operar en diversos territoris ho tenen més fàcil.

CAPÍTOL II: ESTUDI DEL CAS PRÀCTIC

2.1. Consideracions prèvies

En el cas pràctic, em vull centrar en un dels objectius principals del treball, el qual consisteix en quantificar l'estalvi fiscal que pot suposar el fet de crear una societat paral·lela en un país amb la consideració de paradís fiscal i comparar-ho amb la societat espanyola. Per fer-ho, no he volgut aprofundir en aspectes formals com seria els requisits per crear la societat o la documentació necessària que s'ha d'adjuntar, ja que em desviava massa del meu objectiu principal. De manera que parteixo de la base de dues societats ja creades, una a Espanya i l'altre a les Illes Maldives, territori actualment considerat com a paradís fiscal.

He triat les Illes Maldives, donat que és una jurisdicció que actualment no té cap conveni de doble imposició amb Espanya, ni acord d'intercanvi d'informació, de manera que és un bon exemple de paradís fiscal, concretament, com a paradís societari o centre financer offshore (OFC). Això és degut a les múltiples facilitats que es donen a l'hora de crear societats, sobretot per part de no residents, i també perquè s'exigeixen pocs requisits formals a l'hora de constituir-les. En aquest territori les tributacions són molt baixes o fins i tot poden arribar a ser nul·les. Més endavant ho veurem amb detall.

Pel que fa als aspectes comptables, he volgut suposar una comptabilitat bàsica, només amb un compte de pèrdues i guanys per cadascuna de les societats, ja que és l'element bàsic per poder dur a terme la comparativa i així també puc simplificar els càlculs per centrar-nos en la qüestió principal: l'estalvi fiscal que suposa tenir una societat en un paradís fiscal. També, un altre supòsit que he fet és que les empreses reparteixen als socis la totalitat del benefici net obtingut, sense considerar cap tipus de reserva. Fent això pretenc que es vegi més clar el trasllat de rendes en l'obtenció dels dividendes i a la vegada simplificar els càlculs. La comptabilitat de les dues empreses està feta seguint el Pla General Comptable, d'ara en endavant PGC, adaptat a la normativa espanyola vigent. La moneda funcional de les dues societats serà l'euro, malgrat que a les Maldives hi ha la Rúpia de Maldives. D'aquesta manera puc homogeneïtzar les magnituds a l'hora de realitzar les comparacions pertinents.

Per acabar, en aquest supòsit no només examinaré l'estalvi fiscal a l'empresa, sinó que també el dels seus socis, siguin persones físiques o jurídiques, residents o no residents en territori espanyol.

2.2. Aspectes a destacar sobre les Maldives

La República de Maldives, és un país insular situat a l'oceà Índic, al sud-oest de la Índia i de Sri-Lanka, constituït per unes 2000 illes, moltes d'elles són atols. Va ser colònia portuguesa, holandesa i britànica, i va aconseguir la seva independència l'any 1965, instaurant-se com a república l'any 1968.

Actualment, el seu govern està decidit a potenciar aquesta jurisdicció com a centre financer offshore per atraure la inversió estrangera, i ho fa establint tipus impositius molt baixos o fins i tot nuls.

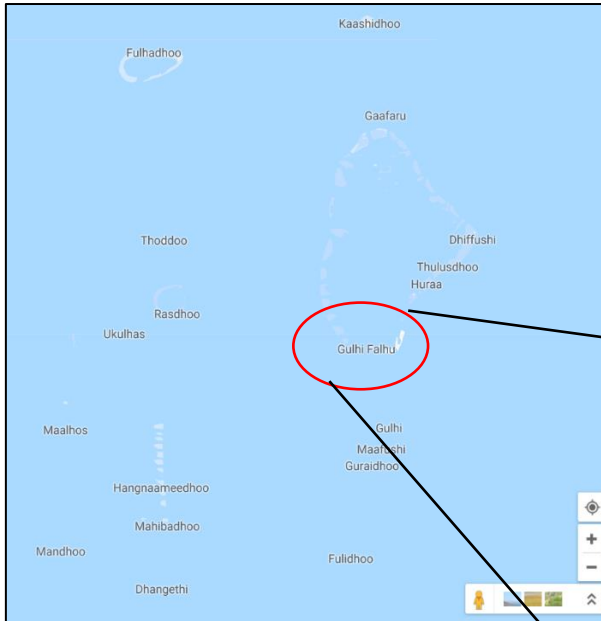

Figura 2: Illes que formen part de les Maldives. Font: Google Maps.

Figura 3: Mapa de Malé. Font: Google Maps.

2.2.2. Fiscalitat i tributació

Les Maldives ofereixen un gran nombre d'avantatges fiscals, que són els següents:

- Exempció d'impostos sobre ingressos, propietats i impostos corporatius
- Exempció d'impostos sobre la importació de matèries primeres
- Crear societats amb capital 100% estranger
- Llibertat per repatriar beneficis i guanys de capital
- Contractes d'arrendament a llarg termini de terra per projectes de gran escala
- Llibertat per contractar administradors i tècnics estrangers no qualificats
- No hi ha restriccions de canvi de divises

Pel que fa als impostos que efectivament s'han de pagar a les Maldives, a continuació veurem en detall la seva fiscalitat:

- ❖ **Impost de Societats / Impost sobre la renda:** Malgrat que segons la legislació fiscal de les Maldives no hi ha un impost de societats que gravi específicament els beneficis obtinguts, s'aplica un tipus impositiu del 15% sobre els beneficis finals de la "persona" que es considera que porta a terme una activitat empresarial. El terme "persona", no només es refereix a la persona física, sinó

que també inclou a corporacions i associacions empresarials que creïn valor afegit. Així, la taxa recau únicament sobre el benefici final obtingut.

En canvi, els bancs residents i no residents estan subjectes a un impost sobre els beneficis del 25%.

❖ **Guanys de capital:** No hi ha cap impost que gravi els guanys de capital obtinguts, independentment que es tracti d'una persona física o jurídica, de manera que aquests queden exempts de tributació.

❖ **Withholding tax o Impost de sortida:** Hi ha un tipus impositiu del 10% pels pagaments que s'efectuen a persones no residents a les Maldives, és a dir, per la sortida de diners a l'estranger en concepte de:

- Serveis de direcció empresarial
- Serveis tècnics
- Serveis per l'ús de software informàtic
- Pagaments per espectacles i actuacions públiques
- Pagament pel lloguer de pel·lícules cinematogràfiques a les Maldives
- Cànon pagats en concepte de l'ús d'infraestructures, maquinària, equips o qualsevol propietat
- Pagaments per portar a terme activitats de recerca i desenvolupament
- Serveis professionals
- Altres comissions i serveis no inclosos en els anteriors

❖ **Altres taxes i impostos:**

- **Béns i Serveis (de caràcter general) :** Tenen un tipus impositiu del 6% que suporta el consumidor final.
- **Béns i Serveis turístics (*Tourism goods and service tax (TGST)*) :** S'aplica un tipus impositiu del 12% a determinats béns i serveis oferts pels establiments turístics.
- **Obligació de timbre:** S'aplica un tipus del 0,10% a les importacions i exportacions.
- **Drets de duana:** Es poden aplicar diversos tipus de gravamen diferents depenent del tipus d'importació del que es tracti.
- **Remittance tax:** Impost de sortida que s'aplica sobre els diners transferits per estrangers treballadors a les Maldives a altres països. Els responsables de recaptar i pagar aquest impost, són les entitats financeres i bancàries que ofereixen aquests serveis. El tipus de gravamen és del 3%.

Pel que fa al control de divises: Les Maldives no imposen controls estrictes en el canvi de moneda estrangera. Les empreses poden repatriar els seus beneficis un cop haver pagat l'impost corresponent al territori d'obtenció de les rendes.

2.2.3. Tipus de societats

Pel que fa als tipus de societats registrats a les Maldives, els més coneguts són:

- **Public Limited Company (PLC):** Per constituir una societat d'aquestes característiques, es requereix un mínim de 10 accionistes i les accions es poden oferir lliurement al públic. S'han d'assignar un mínim de 5 directors administradors de la societat i un secretari.
- **Private Limited Company (LTD)¹²:** Per constituir una societat d'aquest caire, es requereix un mínim de dos accionistes i un màxim de 50, i les accions no es poden oferir al públic, a diferència de la PLC. S'ha de nomenar un mínim de dos directors per administrar la societat i un d'ells ha de ser resident a la jurisdicció. Tanmateix, aquest tipus de societats han de tenir un secretari i tenen l'obligació de presentar els comptes anuals.

2.3. Introducció al cas pràctic i estructura empresarial

En aquets cas pràctic estudiarem dues societats: Muntatges & Maquines, S.L., societat domiciliada a Espanya, la qual es dedica a la compra-venda, fabricació i comercialització de maquinària industrial arreu del món, i International Business Solutions & Engineering Services, Ltd, societat domiciliada a les Maldives, la qual es dedica a portar els serveis administratius de comptabilitat, màrqueting i publicitat, i ofereix serveis d'enginyeria, com patents per a la fabricació de maquinària i marques.

Muntatges & Màquines té tres socis: Antonio Garcia, enginyer especialista en maquinària industrial, resident a Barcelona amb la seva família, Recanvis Express, S.L. societat domiciliada a Girona que subministra determinades peces de recanvis a Muntatges & Maquines, i Hans Ritz, enginyer mecànic que resideix a Suïssa amb la seva família.

International Business Solutions & Engineering Services, Ltd també té tres socis: Antonio Garcia, Hans Ritz i Adaaran Sheraton, empresari resident a les Maldives, el qual és indispensable per poder tenir la societat, ja que un dels directors ha de ser resident en aquest territori.

A continuació podem veure l'estructura empresarial i els percentatges de participació de cadascun dels socis respectivament:

---

¹² Aquest tipus de societat serà la que utilitzaré al cas pràctic.

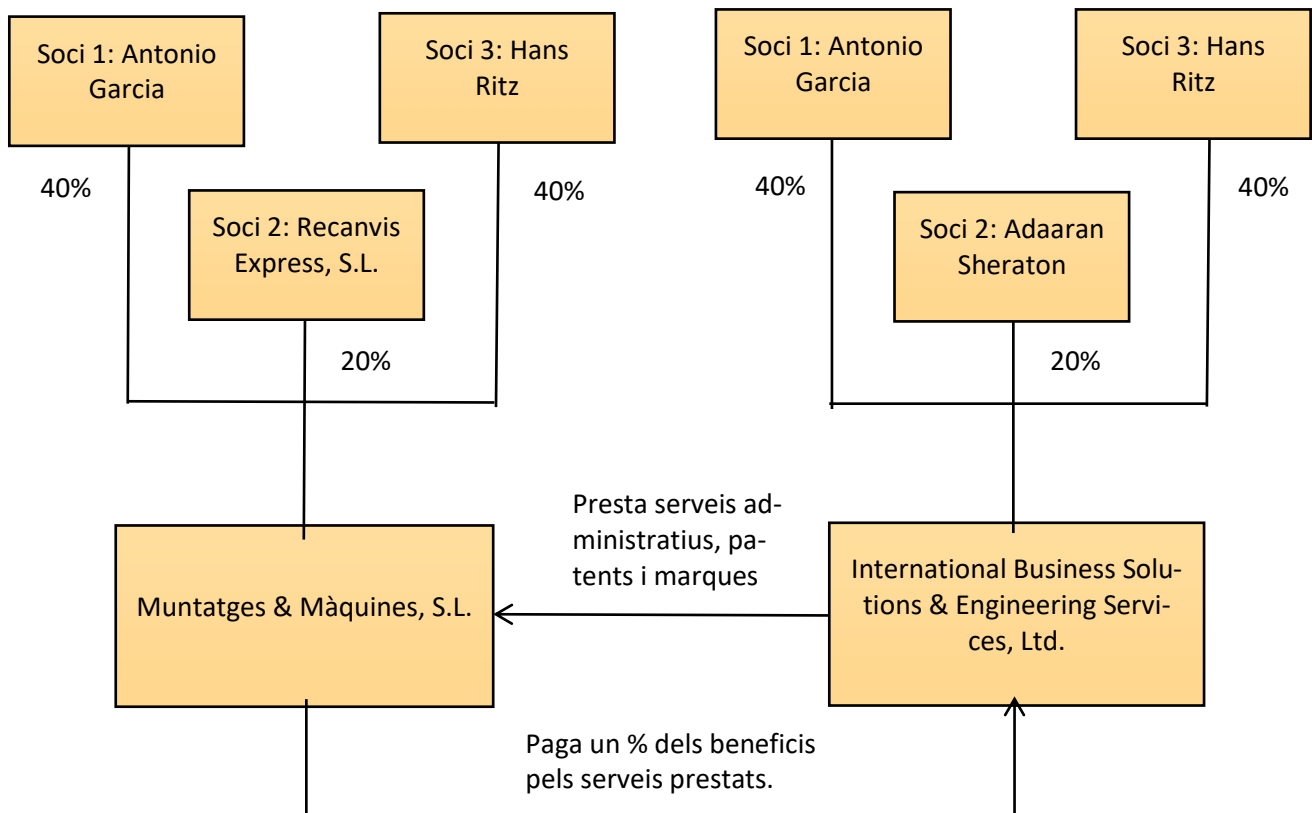

Figura 4: Esquema explicatiu de l'estructura empresarial. Font: Elaboració pròpia.

A continuació veurem amb més detall cadascuna de les parts de l'estructura empresarial.

2.3.1. Muntatges & Màquines, S.L.

Va ser fundada l'any 1981 per Antonio Garcia i Hans Ritz, dos enginyers que es van conèixer estudiant a la universitat. Aquesta societat està domiciliada al carrer Aragó núm. 25-27, 3ª planta, a Barcelona, Espanya. Allà es troba una plantilla d'enginyers, servei tècnic i comercials per dissenyar, muntar, reparar i vendre les màquines arreu del món. També, a la planta -1, tenen el magatzem principal per guardar les màquines i els recanvis.

La fabricació de les màquines i els seus components es duu a terme a la Zona Franca de Barcelona, on tenen una nau industrial dedicada exclusivament a aquesta activitat.

Figura 5: Logotip de Muntatges & Màquines, S.L.
Font: Elaboració pròpia.

L'empresa s'ha expandit ràpidament en aquests darrers anys, ja que actualment té una plantilla mitjana total de 70 empleats i aquest exercici 2017 ha obtingut un volum de negoci de 890.000€, un 3% més que l'any anterior.

Muntatges & Màquines, S.L. d'ara en endavant M & M; factura serveis de muntatge i reparació de màquines, juntament amb la venda de maquinària i la seva posada en marxa, d'on provenen principalment els ingressos de l'empresa. Aquesta firma és coneguda arreu del món com a M & M Barcelona. A la figura 5 podeu veure el logotip de l'empresa.

Participació dels socis: Aquesta empresa compta amb el suport d'Antonio Garcia, soci fundador que ostenta el 40% de la participació, juntament amb el seu amic suís Hans Ritz, el qual també té una participació del 40% de la societat. També participa en el 20% del capital Recanvis Express, S.L. des de l'any 2012, ja que aquell any, degut a l'elevada sortida del sector de diverses empreses de recanvis, i la dificultat per trobar certs components electrònics, els socis van decidir proposar a l'empresa de formar part de Muntatges & Màquines, S.L. per tal de fidelitzar el proveïdor i així aconseguir preus més competitius.

A continuació podem veure el compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2017:

PÉRDIDAS Y GANANCIAS: MUNTATGES & MÀQUINES, S.L.

A. OPERACIONES CONTINUADAS

1. Importe neto de la cifra de negocios	890.000,00 €
Prestación de Servicios	38.000,00 €
Ventas de mercaderías	852.000,00 €

6. Gastos de personal	173.160,00 €
Sueldos y salarios	133.000,00 €
Otros gastos sociales	260,00 €
Indemnizaciones	0,00 €
S.S. empresa	39.900,00 €

7. Otros gastos de explotación	626.050,00 €
Primas de seguro	800,00 €
Arrendamientos y cánones	15.600,00 €
Suministros	700,00 €
Publicidad, propaganda y relaciones públicas	24.000,00 €
Otros servicios	584.000,00 €
Servicios bancarios	0,00 €
Reparaciones y conservaciones	390,00 €
Servicios profesionales independientes	290,00 €
Otros tributos	270,00 €

A.1. RESULTADO DE LA EXPLOTACIÓN	90.790,00 €
---	--------------------

13. Gastos financieros	7.750,00 €
Interés de deudas	7.400,00 €
Otros gastos financieros	350,00 €

A.2. RESULTADO FINANCIERO	83.040,00 €
----------------------------------	--------------------

A.3. RESULTADO ANTES DE IMPUESTOS	83.040,00 €
Impuesto de Sociedades (25%)	20.760,00 €

A.5. RESULTADO DEL EJERCICIO	62.280,00 €
-------------------------------------	--------------------

Memòria explicativa de la comptabilitat, exercici 2017:

Com podem veure, la major part dels **ingressos** provenen de la venda de maquinària, mentre que també es facturen serveis de muntatge i reparació. En total, l'import net de la xifra de negocis és de 890.000€.

Pel que fa a les **despeses de personal, sous i salaris**, he suposat un salari mitjà de 1.900€ per una plantilla mitjana de 70 treballadors. Això fa que la partida de sous i salaris sigui de 133.000€. La quota de la seguretat social es correspon de mitjana al 30% sobre la quantitat total dels salaris, és a dir, 39.900€.

En quant a les **despeses d'explotació**, la societat té contractada una assegurança que cobreix l'oficina, el magatzem i la fàbrica de la zona franca davant de qualsevol dany. Paga una quota anual de 800 euros. L'empresa paga un lloguer mensual de 1.300€ per les oficines i el magatzem. Pel que fa a la fàbrica, és de propietat. Durant aquest any, ha pagat 700€ en concepte de subministraments: aigua, llum, internet i telèfon.

International Business Solutions & Engineering Services, d'ara en endavant IBS & ES, cada any li factura 24.000€ corresponents a la publicitat, màrqueting i relacions públiques que estableix arreu del món. Cada mes li envia una factura de 2.000 euros.

També, li porta els serveis administratius, els quals inclouen: portar la comptabilitat de l'empresa, facturació de clients, proveïdors, confecció dels Comptes Anuals i presentació al Registre Mercantil, i tenir en ordre els certificats corresponents i la presentació d'impostos periòdica, com l'IVA i l'Impost de societats. Per tots aquests serveis, IBS & ES li envia cada mes una factura de 2.000 euros, per tant, cada any li factura 24.000 €.

Durant aquest exercici, IBS & ES va proporcionar a la fàbrica de M & M una patent per a la fabricació de maquinària industrial especialitzada en l'envasat de productes lactis. Es per això que M & M ha pagat una llicència anual d'ús per import de 360.000€ per poder-la utilitzar.

IBS & ES va cedir a M & M la marca *Sheraton Engineering*, corresponent a diversos components electrònics per la fabricació de la màquina d'envasat de lactis, i així es comercialitzin arreu d'Europa. M & M paga 200.000€ a IBS & ES per poder utilitzar la marca durant l'exercici 2017.

Durant aquest exercici ha reparat la porta de l'entrada per 390€. A més, l'empresa va necessitar servei d'assessorament d'un bufet d'advocats per import de 290€, i va fer front als tributs locals, com l'Impost sobre béns immobles (IBI) i l'Impost sobre les activitats econòmiques (IAE) per 270€.

En quant a les despeses financeres; Ha pagat comissions bancàries per 350€. Al gener de 2015, la societat va demanar un préstec de 30.000€ a una entitat financera per realitzar reformes al magatzem. Actualment encara l'està tornant pagant una quantitat anual de 7.400€. El préstec el van concedir a un 12% d'interès.

D'impost de societats, suposant un **tipus impositiu del 25%** per una petita i mitjana empresa (PIME) d'aquestes característiques, ha pagat a hisenda **20.760€**.

Finalment, el **benefici net** de Muntatges & Màquines, S.L. corresponent a l'exercici 2017 és de **62.280€**, el qual més endavant veurem com el repartim entre els socis.

2.3.2. International Business Solutions & Engineering Services, Ltd.

Va ser fundada l'any 2013, fruit d'un acord empresarial entre els actuals socis per aconseguir un estalvi fiscal a l'hora de tributar pels beneficis obtinguts a Espanya.

Aquesta societat és el resultat de la fusió de dues empreses molt diferents: International Business Solutions, Ltd. la qual n'era propietari Antonio Garcia i el seu germà, Carlos Garcia, i Engineering Services, Ltd. que pertanyia al 100% a Adaaran Sheraton, enginyer resident a les Maldives.

L'any 2013, van decidir fusionar les dues empreses per tal de promoure possibles avantatges fiscals, ja que Muntatges & Màquines necessitava tenir un soci resident a les Maldives, en aquest cas Adaaran Sheraton, i aquest volia expandir el seu negoci per Europa, de manera que tots hi sortien guanyant. L'altre soci, Hans Ritz també va estar d'acord amb el projecte i va invertir diners. En canvi, Carlos Garcia va decidir no participar en aquest projecte ja que en tenia d'altres, així que va vendre la seva participació al seu germà.

Figura 6: Logotip d'International Business Solutions & Engineering Services, Ltd.
Font: Elaboració pròpia.

Actualment aquesta societat està formada per dues divisions: la de serveis empresarials, la qual ofereix assessorament comptable i fiscal a empreses de tot tipus, i la divisió d'enginyeria, on es desenvolupen i cedeixen patents i marques a altres empreses del sector. L'empresa és coneguda per IBS & ES: Business & Engineering, com podeu veure en el logotip, a la figura 6. La lluna que hi ha a dalt a l'esquerra representa la bandera de les Maldives, la qual està formada

per una mitja lluna amb els colors vermell i verd.

Aquesta societat està domiciliada al carrer Nikagas Magu, 7-9, 1^a i 2ª planta, a Malé, les Maldives. A la 1ª planta es troba la divisió de serveis empresarials amb dos assessors fiscals i comptables, i a la 2ª planta trobem la divisió d'enginyeria, on es troba Adaaran Sheraton i un altre company seu.

Aquesta societat té una plantilla mitjana de 4 treballadors, dels quals dos d'ells es troben a la divisió empresarial, i els altres dos a la d'enginyeria.

A continuació veurem el compte de pèrdues i guanys corresponent a l'exercici 2017:

PÉRDIDAS Y GANANCIAS: INTERNATIONAL BUSINESS SOLUTIONS & ENGINEERING SERVICES, LTD

A. OPERACIONES CONTINUADAS

1. Importe neto de la cifra de negocios	608.000,00 €
Prestación de Servicios	608.000,00 €
6. Gastos de personal	1.410,00 €
Sueldos y salarios	6.800,00 €
Otros gastos sociales	390,00 €
Indemnizaciones	0,00 €
S.S. empresa	1.020,00 €
7. Otros gastos de explotación	13.120,00 €
Primas de seguro	500,00 €
Arrendamientos y cánones	11.760,00 €
Suministros	600,00 €
Publicidad, propaganda y relaciones públicas	0,00 €
Otros servicios	0,00 €
Servicios bancarios	0,00 €
Reparaciones y conservaciones	190,00 €
Servicios profesionales independientes	0,00 €
Otros tributos	70,00 €
A.1. RESULTADO DE LA EXPLOTACIÓN	593.470,00 €
13. Gastos financieros	650,00 €
Interés de deudas	0,00 €
Otros gastos financieros	650,00 €
A.2. RESULTADO FINANCIERO	592.820,00 €
A.3. RESULTADO ANTES DE IMPUESTOS	592.820,00 €
Impuesto de Sociedades (0%)	0,00 €
A.5. RESULTADO DEL EJERCICIO	592.820,00 €

Memòria explicativa de la comptabilitat, exercici 2017:

Com podem veure, la **totalitat dels ingressos** d'aquesta societat provenen de la prestació de serveis: tant en el cas de la divisió empresarial com la d'enginyeria. Durant aquest exercici, ha obtingut uns ingressos de 608.000€.

Pel que fa a les **despeses de personal, sous i salaris**, he suposat un salari mitjà de 1.700€ per una plantilla mitjana de 4 treballadors. Això fa que la partida de sous i salaris sigui de 6.800€. La quota de la seguretat social es correspon de mitjana al 15% sobre la quantitat total dels salaris, és a dir, 1.020€.

En quant a les **despeses d'explotació**, la societat té contractada una assegurança que cobreix les dues plantes de l'oficina davant de qualsevol dany. És per això que paga una quota anual de 500€. L'empresa paga un lloguer mensual de 980€ per les dues plantes d'oficines, això suposa una despesa anual de 11.760€. Durant aquest any, ha pagat 600€ en concepte de subministraments: aigua, llum, internet i telèfon. També ha pagat 190€ per la reparació de les aixetes dels serveis i 70€ en concepte d'altres tributs, com es l'impost a les importacions.

De despeses financeres, trobem que ha pagat comissions bancàries per 650€, degut al gran volum de clients internacionals que operen amb altres bancs.

D'impost de societats, com he comentat anteriorment, la legislació de les Maldives no contempla un impost que gravi específicament els beneficis obtinguts, malgrat poder ser aplicable un tipus impositiu del 15% sobre les societats que creen valor afegit. En el nostre cas, per poder fer més evident l'estalvi fiscal, **suposarem un tipus impositiu nul del 0%**.

Conseqüentment, això provocarà que el benefici abans d'impostos sigui el mateix que el **benefici net**, per import de **592.820€**.

2.4. Estudi de les tributacions: Ingressos efectius obtinguts i estalvi fiscal

A continuació examinarem les rendes finals obtingudes per cadascuna de les societats i dels seus socis; això inclou l'anàlisi de les tributacions, els impostos a pagar en cadascun dels casos i l'estalvi fiscal del qual s'han beneficiat:

2.4.1. Impostos a estudiar en el cas pràctic

Pel que fa a **Muntatges & Màquines, S.L.** i **International Business Solutions & Engineering Services, Ltd.** principalment estudiarem l'**Impost de Societats**, i farem una comparativa entre els tipus impositius per tal de determinar quin ha estat l'estalvi fiscal.

Per altra banda, en quant a les persones físiques, em centraré exclusivament a estudiar la tributació de les rendes que han obtingut de cadascuna de les societats mencionades amb anterioritat en el cas pràctic. En cap cas pretenc fer una declaració exhaustiva afegint noves rendes.

En el cas **d'Antonio Garcia**, estudiarem l'**IRPF** i veurem com ha de declarar els rendiments que ha obtingut.

Amb **Hans Ritz**, ens centrarem bàsicament en l'**Impost sobre la renda de no residents**, ja que aquest senyor actualment resideix a Suïssa.

En el cas de **Recanvis Express, S.L.** el darrer soci de Muntatges & Màquines, S.L., veurem com ha de tributar per l'**Impost de societats**.

Pel que fa a **Adaaran Sheraton**, el soci de IBS & ES, Ltd. resident a les Maldives, caldrà veure si finalment haurà de tributar per la renda obtinguda.

2.4.2. Muntatges & Màquines, S.L.

Com ja hem vist a la comptabilitat, aquesta societat té un **resultat abans d'impostos de 83.040€**, dels quals paga un 25% en concepte **d'impost sobre beneficis**, que son **20.760€**. Finalment, el **benefici net** a distribuir entre els socis es de **62.280€**.

A continuació, veurem el repartiment del benefici net entre els socis en funció de la participació que té cadascú en la societat:

Repartiment dels dividends als socis

Alberto Garcia: Participació del 40%	24.912,00 €
Hans Ritz: Participació del 40%	24.912,00 €
Recanvis Express, S.L.: Participació del 20%	12.456,00 €
Total benefici net repartit	62.280,00 €

Sobre l'**estalvi fiscal** d'aquesta societat, a primera vista podríem dir que **és nul**, ja que tributa sobre l'impost de societats pels "beneficis" que suposadament ha obtingut durant aquest exercici, tot i que hem vist que **s'han desviat** en concepte d'altres despeses d'explotació una quantitat total de **608.000€**, els quals s'haurien d'haver integrat a la base imposable de l'impost de societats. Aprofundint en el cas, aquests diners que deixen de tributar a Espanya al tipus del 25%, serien el veritable estalvi fiscal.

De manera que l'estalvi fiscal real serà:

Diners que deixen de tributar a Espanya	608.000,00 €
-Tipus Impositiu del 25%	-152.000,00 €
Rendiment net obtingut a Espanya	456.000,00 €

Aquests 456.000€ són els diners que s'haurien hagut de quedar a Espanya formant part del benefici net que ha obtingut per 62.280€. **Si M & M no hagués desviat fons** a IBS & ES per import de 608.000€ (deixant a zero les partides de publicitat i altres serveis), hauria tingut un **benefici net a Espanya de 518.280€**. Finalment, podem dir que l'estalvi fiscal obtingut és de 152.000€.

2.4.3. International Business Solutions & Engineering Services, Ltd

Com hem vist en el compte de pèrdues i guanys, IBS & ES, Ltd, ha obtingut un **resultat abans d'impostos de 592.820€**, dels quals al suposar un **tipus impositiu nul del 0%**, provoca que **coincideixi amb el benefici net**, que finalment serà repartit als socis.

A continuació, veurem el repartiment del benefici net entre els socis en funció de la participació que té cadascú en la societat:

Repartiment de dividends als socis

Alberto Garcia: Participació del 40%	237.128,00 €
Hans Ritz: Participació del 40%	237.128,00 €
Adaaran Sheraton: Participació del 20%	118.564,00 €
Total benefici net repartit	592.820,00 €

Pel que fa **l'estalvi fiscal d'IBS & ES és nul**, ja que com hem suposat un tipus impositiu del 0%, la societat no ha de pagar cap impost sobre beneficis.

2.4.4. Antonio Garcia

Soci fundador de Muntatges & Màquines, S.L. i director del departament de disseny de maquinària industrial, actualment resideix a Barcelona amb la seva dona i fills.

M & M, S.L. ha obtingut uns beneficis nets de 62.280€ durant l'exercici 2017, els quals s'hauran de repartir entre els tres socis. Antonio Garcia té una **participació del 40%** de la societat, de manera que ha obtingut uns **ingressos bruts de 24.912€**. Aquesta quantitat surt de multiplicar el benefici net per la participació actual del soci en qüestió.

Aquesta renda haurà de **tributar a l'IRPF** en concepte de **dividends**, ja que es consideren rendiments obtinguts fruit de la participació en el capital d'una societat. Concretament son rendiments del capital mobiliari, i és per això que aquesta renda s'integrarà a la base imposable de l'estalvi. Segons l'escala de gravamen vigent per aquest tipus de rendiments, la qual podeu veure a la figura 7, aplicarem un tipus impositiu del 19% sobre els primers 6.000€, i els diners restants fins arribar als 24.912€ tributaran al 21%.

ESCALA DE GRAVAMEN BI AHORRO

BASE LIQUIDABLE (€)	TIPO IMPOSITIVO
Hasta 6.000€	19%
Entre 6.000€ y 50.000€	21%
Más de 50.000€	23%

Figura 7: Taula de tributacions vigent de la Base Imposable de l'estalvi. Font: AEAT 2016.

A més, Antonio Garcia també **participa en un 40%** de la societat International Business Solutions & Engineering Services, Ltd., que aquest exercici 2017 ha tingut un benefici net de 592.820€, del quals n'ha obtingut un **dividend brut de 237.128€**.

D'aquest dividend, la hisenda espanyola no en té constància donat que l'empresa de la qual s'ha obtingut, IBS & ES, Ltd, està domiciliada a les Maldives, país on Espanya actualment no té formalitzat cap conveni de doble imposició ni acord d'intercanvi d'informació, de manera que aquests diners són inexistents per Espanya.

A continuació, anem a veure el total d'ingressos que ha obtingut Antonio Garcia, la tributació i el seu estalvi fiscal:

INGRESSOS I TRIBUTACIÓ FINAL - ANTONIO GARCIA
--

Total d'ingressos nets obtinguts:	256.928,48 €
--	---------------------

Muntatges & Maquines, S.L.

Participació del 40%

Dividend brut	24.912,00 €
-Tipus impositiu	-5.111,52 €
Dividend net	19.800,48 €

International Business Solutions & Engineering Services, Ltd

Participació 40%

Dividend brut:	237.128,00 €
-----------------------	---------------------

Estalvi fiscal en la tributació del dividend de IBS & ES

Dividend brut	237.128,00 €
-Tipus impositiu aplicat	-53.419,44 €
Dividend net	183.708,56 €

Total d'ingressos nets (sense estalvi fiscal)	203.509,04 €
--	---------------------

Impost total que s'hauria d'haver pagar	-58.530,96 €
---	--------------

El total d'ingressos nets obtinguts es componen de la suma del dividend net de M & M i del dividend brut de IBS & ES. Agafem el dividend brut ja que considero que és el mateix que el dividend net al no haver de pagar impostos a hisenda per aquests guanys.

A l'hora de calcular l'**estalvi fiscal**, hem d'aplicar l'escala de gravamen corresponent als rendiments que s'integren en la base imposable de l'estalvi, utilitzant els tipus del 19%, 21% i 23% **sobre els guanys** obtinguts del dividend de IBS & ES, Ltd.

Fent aquesta estructura societària, Antonio Garcia té un **estalvi fiscal de 53.419,44€**, els quals s'estalvia de pagar a la hisenda espanyola degut al desconeixement d'aquests guanys.

Realment és lícit aquest estalvi fiscal? Com podem veure Antonio Garcia evadeix impostos a l'Agència Tributària espanyola de forma plena i conscient mitjançant una estructura empresarial situada en un paradís fiscal, és per això que la seva actuació podria ser considerada com a frau fiscal.

Per altra banda, si hagués hagut de tributar pel total dels ingressos obtinguts, **hauria acabat pagant 58.530,96€** que suposaria un **tipus impositiu mitja del 22,34%** sobre els rendiments bruts obtinguts.

2.4.5. Hans Ritz

Va venir a Barcelona a estudiar enginyeria mecànica a la universitat, i allà va conèixer a Antonio Garcia, amb qui es va associar i van fundar Muntatges & Màquines, S.L. Hans Ritz, de **nacionalitat Suïssa**, va estar molts anys treballant a les oficines de Barcelona com a cap d'enginyeria mecànica i electrònica, fins que al cap d'uns anys va decidir tornar a Suïssa amb la seva dona i fills per quedar-se a viure allà. Actualment és el cap del servei tècnic de la divisió europea, habitualment treballa des de casa, tot i que de tant en tant s'ha de desplaçar a les fàbriques per supervisar i donar un cop de mà als seus subordinats a l'hora d'arreglar alguna màquina.

Hans Ritz té un **40% de participació** en M & M, S.L., igual que Antonio Garcia. Aquest any ha obtingut uns **dividends bruts per import de 24.912€**.

Al tractar-se d'un no resident en territori espanyol, Hans Ritz haurà de tributar per l'Impost sobre la renda de no residents, d'ara en endavant IRNR. Si apliquéssim el que diu la llei de l'impost, hauria de tributar els seus guanys a un **tipus impositiu del 24%**, ja que **Suïssa no pertany a la Unió Europea**. Els països que formen part de la UE tributarrien al 19%.

Com que habitualment preval el **Conveni de doble imposició** que Espanya té firmat amb Suïssa, abans d'aplicar el que diu l'IRNR, haurem de mirar el conveni:

L'article 10 del Conveni de doble imposició amb Suïssa¹³, on es parla sobre la tributació dels dividendes, estableix un tipus impositiu del 15% de l'import brut dels dividendes.

Partint d'aquesta premissa, a continuació veurem els ingressos totals obtinguts, la tributació i l'estalvi fiscal de Hans Ritz:

INGRESSOS I TRIBUTACIÓ FINAL - HANS RITZ

Total d'ingressos nets obtinguts:	258.303,20 €
--	---------------------

Muntatges & Maquines, S.L.

Participació del 40%

Guany de dividend brut:	24.912,00 €
-Tipus de gravamen del 15%	-3.736,80 €
Rendiment net obtingut	21.175,20 €

International Business Solutions & Engineering Services, Ltd

Participació 40%

Dividend brut:	237.128,00 €
-----------------------	---------------------

Estalvi fiscal en el cas del dividend de IBS & ES, Ltd

Dividend brut:	237.128,00 €
-Tipus impositiu del 15%	-35.569,20 €
Dividend net	201.558,80 €

Total d'ingressos nets (sense estalvi fiscal)	222.734,00 €
--	---------------------

¹³ Artículo 10: Dividendos: 1. Los dividendos pagados por una sociedad residente de un Estado contratante a un residente del otro Estado contratante pueden someterse a imposición en este último Estado. 2. Sin embargo, estos dividendos pueden someterse a imposición en el Estado contratante en que resida la Sociedad que pague los dividendos, y de acuerdo con la legislación de este Estado; pero el impuesto así exigido no puede exceder del:

a) 10 por 100 del importe bruto de los dividendos, si el beneficiario es una Sociedad (excluidas las sociedades de personas) que posea directamente, al menos, el 25 por 100 del capital de la Sociedad que los abona.

b) 15 por 100 del importe bruto de los dividendos, en todos los demás casos.

Las Autoridades competentes de los Estados contratantes establecerán, de mutuo acuerdo, la forma de aplicar estos límites.

Este párrafo no afecta la imposición de la Sociedad por los beneficios con cargo a los que se paguen los dividendos.

Impost total que s'hauria d'haver pagar

-39.306,00 €

Pel càlcul del total d'ingressos nets obtinguts per Hans Ritz, he sumat el dividend net de M & M, S.L. i el dividend brut de IBS & ES, Ltd, ja que no haurà de tributar, i per tant, aquesta finalment serà la renda que obtindrà.

A l'hora de calcular l'estalvi fiscal propiciat per IBS & ES, hauríem de mirar un conveni de doble imposició entre Suïssa i les Maldives per saber a quin tipus impositiu hauria de tributar el dividend de IBS & ES, però com que actualment no existeix cap d'acord entre aquestes dues jurisdiccions, suposaré un tipus del 15% com es el cas d'Espanya.

En aquets cas, per calcular l'estalvi fiscal fem un **15% sobre el dividend brut de IBS & ES**, que es correspon a **35.569,20€** els quals s'estalvia de pagar a hisenda.

Per altra banda, si hagués hagut de tributar pel total dels ingressos obtinguts, hauria acabat pagant 39.306€.

Podem dir que aquest estalvi fiscal no és lícit, ja que el contribuent sap perfectament que esta evadint impostos mitjançant una planificació fiscal agressiva.

2.4.6. Recanvis Express, S.L.

Societat domiciliada a Girona la qual es dedica al subministrament de recanvis i diversos components electrònics per a la maquinària industrial. Des de **l'any 2012** que ostenta una **participació del 20% a Muntatges & Maquines, S.L.**

Recanvis Express, S.L. és una societat de tradició familiar, fundada l'any 1945 a Girona per Carles Gisbert. Des d'aleshores, han passat diverses generacions i actualment la dirigeix el seu nét, Josep Maria Pons Gisbert. Actualment té 30 treballadors a la seva planta situada a Girona, i disposa de diversos clients tant en l'àmbit nacional com internacional. La podríem considerar una PIME.

Recanvis Express, S.L.

- Des de 1945 -

Figura 8: Logotip de Recanvis Express, S.L.
Font: Elaboració pròpia.

L'any 2012 M & M, S.L. els hi va oferir de formar part de la societat amb una participació del 30%, a canvi de la seva fidelització com a integració vertical proveïdor-client, i de tenir l'exclusivitat en els seus productes. Recanvis Express, S.L. en aquella època estava en expansió, ja que la crisi econòmica va propiciar la sortida de moltes empreses del sector, i no

es podia limitar a servir un sol client per important que fos. De manera que després de diverses negociacions, aquests van acceptar una participació del 20% en la societat, a canvi de servir els recanvis a un preu mes baix, i d'aquesta manera M & M podrien aconseguir uns preus més competitius en la fabricació de les seves màquines. A la figura 8 podem veure el logotip de l'empresa, on es fa menció l'any de fundació perquè els clients vegin que és una societat amb una certa antiguitat en la qual hi poden confiar.

Durant aquest exercici 2017, la societat gironina ha obtingut uns **dividends bruts de 12.456€**, fruit de la seva participació de M & M, S.L., els quals hauran de **tributar per l'Impost de Societats**. Segons l'article 21 de la llei 27/2014 del 27 de novembre, sobre l'Impost de Societats¹⁴, aquets **dividends estarien exempts de tributació** ja que l'empresa té una **participació superior al 5% i fa més d'un any que la ostenta**.

Continuant amb aquest raonament, a continuació veurem la tributació d'aquesta societat:

INGRESSOS I TRIBUTACIÓ FINAL - RECANVIS EXPRESS, S.L.
--

Com he comentat abans, la societat gironina es podrà acollir a l'exempció que recull l'article 21 de la llei 27/2014 de l'Impost de Societats per tenir una participació ininterrompuda en la societat superior a un any, i perquè aquesta és superior al 5% o a un valor d'adquisició més gran de 20 milions d'euros.

Aquet rendiment es comptabilitzarà al compte 76 del PGC "ingressos de participacions en instruments de patrimoni", on quedarà constància al compte de pèrdues i guanys a la secció d'ingressos financers.

Dividend brut: 12.456 €

Posteriorment, haurà de fer un **ajust extra comptable negatiu**, per tal de poder-se beneficiar de l'exempció de la qual hem parlat abans.

Finalment, per una PIME d'aquestes característiques, haurà de tributar al tipus del 25%.

Pel que fa l'**estalvi fiscal**, en aquest cas trobem que **és nul** ja que l'objectiu principal de Recanvis Express, S.L. per participar en el capital de M & M, S.L. era fidelitzar la seva relació proveïdor - client. Per això no he procedit a la realització dels càlculs del compte de pèrdues i guanys d'aquesta societat, ja que la intenció principal era veure l'estalvi fiscal i aleshores fer els càlculs no ens haguessin sigut d'utilitat per les característiques d'aquest treball i pel seu objecte d'estudi.

---

¹⁴ Article 21 de la llei 27/2014: *Exención sobre dividendos y rentas derivadas de la transmisión de valores representativas de los fondos propios de entidades residentes y no residentes en territorio español. 1. Estarán exentos los dividendos o participaciones en beneficios de entidades, cuando se cumplan los siguientes requisitos: a) Que el porcentaje de participación, directa o indirecta, en el capital o en los fondos propios de la entidad sea, al menos, del 5 por ciento o bien que el valor de adquisición de la participación sea superior a 20 millones de euros. La participación correspondiente se deberá poseer de manera ininterrumpida durante el año anterior al día en que sea exigible el beneficio que se distribuya o, en su defecto, se deberá mantener posteriormente durante el tiempo necesario para completar dicho plazo. Para el computo del plazo se tendrá que también en cuenta el período en que la participación haya sido poseída ininterrumpidamente por otras entidades que reúnan las circunstancias a que se refiere el artículo 42 del Código de Comercio para formar parte del mismo grupo de sociedades, con independencia de la residencia y de la obligación de formular cuentas anuales consolidadas. ....*

2.4.7. Adaaran Sheraton

És l'actual soci de International Business Solutions & Engineering Services, Ltd, **nacional i resident a les Maldives** des que era petit. Actualment ostenta una **participació en la societat del 20%**. Durant l'exercici 2017, ha obtingut uns **dividends bruts per 118.564€**. Abans era propietari únic de Engineering Services, però va conèixer a Antonio Garcia en un congrés i van decidir associar-se per aconseguir sinèrgies positives, ja que les dues parts hi sortien guanyant. A l'hora de pactar la participació de la societat, Adaaran Sheraton va estar d'acord en vendre la major part als nous socis, a canvi de que ell fos el director general d'IBS & ES, Ltd amb plens poders de decisió, i que les seves patents i marques s'expandissin per Europa, amb l'ajuda de M & M, S.L. A canvi, Antonio Garcia i Hans Ritz, van aconseguir un soci resident a les Maldives, que era un dels requisits principals per poder formar la societat i evadir impostos a Espanya.

A continuació, veurem la tributació que ha de fer Adaaran Sheraton:

INGRESSOS I TRIBUTACIÓ FINAL - ADAARAN SHERATON

La peculiaritat de ser resident a les Maldives, un país considerat com a paradís fiscal, es que com abans hem vist, no hi ha un impost sobre els ingressos que obté una persona física, dit d'una altra manera; **no hi ha un impost assimilable a l'IRPF espanyol**. Per tant, Adaaran Sheraton, al residir en un país amb la consideració de paradís fiscal, implica que no ha de pagar cap tipus d'impost un cop distribuïts els beneficis de IBS & ES, Ltd entre els socis. En aquest cas, **el dividend brut per ell és el mateix que el dividend net**, es a dir, **efectivament cobra els 118.564€**.

Finalment, **l'estalvi fiscal seria zero**, ja que a les Maldives no existeix cap impost sobre els dividends obtinguts, i per tant, no hauria de pagar res.

Però, si hipotèticament volguéssim **comparar l'estalvi fiscal obtingut a les Maldives davant la tributació que s'hauria de fer a Espanya**, on els ingressos obtinguts com a dividends tributen, en aquest cas, al tractar-se d'uns ingressos superiors a 50.000€ aplicariem l'escala sencera fins al **tipus del 23%**. L'impost pagat a Espanya, o el que és el mateix, **l'estalvi fiscal seria de 26.149,72€**, deixant un dividend net de 92.414,28€.

Supòsit d'estalvi fiscal hipotètic a Espanya:

Dividends obtinguts	118.564,00 €
-Tipus Impositiu aplicat	-26.149,72 €
Dividend net a Espanya	92.414,28 €

Finalment, si es donés el cas que Adaaran Sheraton fos un estranger, el qual residís i treballés a les Maldives; si volgués enviar els diners íntegres del dividend obtingut al seu país d'origen, hauria de pagar la *Remittance tax*, que suposaria un **3% dels seus guanys**.

Supòsit de Remittance tax:

Dividends obtinguts	118.564,00 €
-Remittance tax (3%)	-3.556,92 €
Dividend net transferit a l'estranger	115.007,08 €

Aleshores això suposaria haver de pagar **3.556,92€** en concepte de **Remittance Tax**, i els **diners transferits a l'estranger serien 115.007,08€**.

2.5. Recopilació de resultats i conclusions

A continuació, a la figura 9 podeu veure la taula amb el recull final de dades per efectuar la comparació entre les rendes obtingudes, els impostos pagats i l'estalvi fiscal en cadascun dels casos.

Persona / Societat	OBTENCIÓ DE RENDES (IMPORTS EN €)						
	Societat	Renda bruta	Tipus Impositiu	Impost pagat	Renda neta	ESTALVI FISCAL	
						Relatiu (%)	Absolut
M & M	-	83.040,00	25%	20.760,00	62.280,00	25%	152.000,00
IBS & ES	-	592.820,00	0%	592.820,00	592.820,00	0%	0,00
Antonio Garcia	M&M, S.L.	24.912,00	19% - 21%	5.111,52	19.800,48	0%	0,00
	IBS & ES, Ltd.	237.128,00	0%	0,00	237.128,00	19, 21 i 23%	53.419,44
	TOTAL	262.040,00	-	5.111,52	256.928,48	-	53.419,44
Hans Ritz	M&M, S.L.	24.912,00	15%	3.736,80	21.175,20	0%	0,00
	IBS & ES, Ltd.	237.128,00	0%	0,00	237.128,00	15%	35.569,20
	TOTAL	262.040,00	-	3.736,80	258.303,20	-	35.569,20
Recanvis Express	M&M, S.L.	12.456,00	25%	EXEMPT	12.456,00	0%	0,00
Adaaran Sheraton	IBS & ES, Ltd.	118.564,00	0%	0,00	118.564,00	0%	0,00
TOTAL	-	1.330.960,00	-	622.428,32	1.301.351,68	-	240.988,64

Figura 9: Taula de síntesi de resultats. Font: Elaboració pròpia.

En el cas de M & M, S.L. podem veure que el seu estalvi fiscal és de 152.000€, els quals fan referència als diners que es desvien a la societat de les Maldives en concepte de serveis administratius, patents i marques, i es per això que deixen de tributar a Espanya.

Per altra banda, IBS & ES, Ltd, no té cap estalvi fiscal degut a que la societat està domiciliada en un paradís fiscal, i això implica uns tipus impositius molt baixos o fins i tot nuls, com és el nostre cas.

Si examinem les rendes obtingudes dels socis, a simple vista podem veure que Antonio Garcia i Hans Ritz són els més beneficiats per tenir un estalvi fiscal major que els altres. De fet, Antonio Garcia és qui porta la iniciativa per crear aquest tipus d'estructura empresarial per promoure l'estalvi fiscal. En canvi els altres socis, com he comentat anteriorment durant el cas pràctic, no perseguien aquesta finalitat.

Cal fixar-se que Antonio Garcia obté un major estalvi fiscal que Hans Ritz malgrat rebre exactament les mateixes rendes. Això és degut a la diferencia de tributació: mentre que Antonio Garcia tributa a uns tipus impositius progressius del 19%, 21% i 23% segons l'escala de gravamen vigent, Hans Ritz tributa a un tipus proporcional del 15% segons el conveni de doble imposició.

Per altra banda, cal remarcar que Recanvis Express, S.L. no té cap tipus d'estalvi fiscal, ja que la seva finalitat per formar part de M & M era estrictament professional.

Adaaran Sheraton, tal i com podem veure en les dades de la taula, tampoc té cap estalvi fiscal ja que resideix en un paradís fiscal. Això implica que no ha de pagar cap impost sobre els dividendes obtinguts. També, cal fer referència que la seva finalitat última per associar-se era més aviat professional, ja que ell el que volia era expandir les seves patents i marques per Europa, i això ho aconsegueix amb l'ajuda de M & M, S.L. Com a contrapartida, cal dir que Adaaran Sheraton és l'ingredient clau pels altres socis, pel fet de ser resident a les Maldives i tenir-hi una societat.

Tal i com he pogut demostrar al cas pràctic, és rendible crear una societat en un paradís fiscal per tal d'estalviar-se el pagament d'impostos. Arribats en aquest punt del treball, cal preguntar-se si és lícit l'estalvi fiscal de M & M i dels seus dos socis principals:

En el cas de M & M, S.L. veiem clar que la societat està desviant part dels seus ingressos en concepte "d'altres despeses d'explotació" en una societat situada en un paradís fiscal. Això ho pot fer de forma evasiva o elusiva, depenent de la substància de IBS & ES, Ltd i dels preus de transferència. Aleshores, caldria fer un estudi sobre els preus de transferència aplicats en la quota anual per la utilització de la patent, la marca i els serveis administratius, per determinar si les operacions realitzades estan dins de la legalitat o poden ser considerades com a frau fiscal.

Per altra banda, en el cas dels socis principals que són Antonio Garcia i Hans Ritz, podem veure clarament que es tracta d'un delictes fiscal ja que evadeixen de forma conscient i voluntària el pagament d'impostos sobre els dividendes obtinguts mitjançant una estructura empresarial artificial situada en un paradís fiscal.

CAPÍTOL III: MESURES PER ELIMINAR ELS PARADISOS FISCALS

Com hem vist en el cas pràctic, l'existència d'una societat en un paradís fiscal, provoca una disminució del benefici en el territori espanyol, i conseqüentment, una menor recaptació tributària.

A continuació, veurem de forma més generalitzada els efectes nocius que tenen els paradisos fiscals, i més endavant ens centrarem en cercar mesures adients per fer-hi front.

3.1. Conseqüències negatives de l'existència dels paradisos fiscals

Els paradisos fiscals actualment continuen essent una amenaça per l'economia mundial degut a una legislació massa flexible a nivell internacional i a l'expansió de les noves tecnologies. A continuació explicaré les conseqüències negatives més rellevants que han tingut els paradisos fiscals en aquests darrers temps:

- ❖ **Desincentiven l'acompliment de les obligacions tributaries:** La major part dels casos de desviació de rendes en paradisos fiscals ve donada per persones famosos en la nostra societat; com per exemple esportistes, artistes, polítics, i les grans empreses multinacionals, les quals tenen més facilitat per la mobilitat del capital. Aquestes persones, siguin físiques o jurídiques, deixen de pagar quantitats importants de diners en el país on obtenen les rendes, per desviar-les en altres jurisdiccions on els tipus impositius acostumen a ser nuls o molt més baixos. Però, per què ho fan? Una vegada, un professor¹⁵ em va dir "la lògica seria d'estar content de pagar molts diners a hisenda, perquè això voldria dir que jo en tinc molts més." Però a la vegada sorgeix l'egoisme, i pensem "ara hem de pagar tants diners...?" El fet d'haver de pagar sempre desincentiva, i més si veiem que "el veí" no ho fa, i no li passa res. Per això, moltes persones, siguin físiques o jurídiques, a l'hora de pagar impostos pensen en desviar rendes en paradisos fiscals seguint l'exemple d'altres persones o societats que també ho fan.
- ❖ **Produeixen una disminució en la recaptació tributària dels estats, i conseqüentment, una alteració del principi de justícia fiscal:** El fet de desviar rendes en un país de baixa o nul·la tributació, com acostuma a ser un paradís fiscal, provoca una disminució dels ingressos per part d'una persona física o jurídica, els quals acabaran tributant menys del que haurien de tributar en realitat. Conseqüentment, disminueix la recaptació tributària de l'estat en qüestió; a menys "rendes obtingudes" menor quota d'impost a pagar. Això a la vegada, també provoca que es distorsioni el principi de justícia fiscal, donat que els contribuents amb unes rendes menys mòbils, com ara els treballadors, assalariats, les immobiliàries i les petites i mitjanes empreses, hagin d'assumir una major càrrega impositiva per compensar el dèficit fiscal intern, generat per la deslocalització de beneficis corresponents a les grans multinacionals o el trasllat d'inversions i de riquesa als paradisos fiscals. Degut a aquest tractament

---

¹⁵ Ferran Farrés, professor d'economia social, any 2016.

inequitatiu, els contribuents que suporten una major pressió fiscal, no veuen compensat el seu esforç financer, ja que tots els actors econòmics es beneficiaran igual de les polítiques públiques, independentment de la seva contribució al sistema.

Els règims fiscals preferencials que contribueixen a l'erosió de la base imposable no només afecten a la disminució dels ingressos públics, sinó que també a l'equitat del sistema tributari, a la confiança dels contribuents i distorsionen el comerç i la inversió.

Per poder quantificar això amb xifres, em basaré en l'informe d'Oxfam Intermón¹⁶, el qual explica que en aquests darrers 15 anys, la inversió mundial als paradisos fiscals s'ha multiplicat per 4, i des de 2008 va créixer un 45%, més del doble del creixement de l'economia mundial en aquest mateix període. Pel que fa a nivell Espanyol, s'estima que 1 de 4 euros de la inversió espanyola a l'exterior va en realitat als paradisos fiscals.

També, una dada molt significativa és que l'evasió fiscal de les grans empreses costa als països pobres 85.000 milions d'euros a l'any. Dineros que aquests països necessitarien per poder oferir els serveis bàsics als seus ciutadans i ajudar al desenvolupament de la societat i de l'economia del país. Per això es diu que el 90% de les grans empreses internacionals tenen presència en paradisos fiscals.

- ❖ **Desestabilització del sistema financer:** El que pot provocar una disminució en la recaptació tributària, és que ens trobem en una situació de dèficit fiscal com ha passat en aquests darrers anys, i aleshores ens veiem obligats a demanar un préstec per continuar tenint el mateix nivell d'ingressos. D'aquesta manera, el que fem és endeutar-nos per tal de poder fer front a les despeses que té l'estat. El finançament extern s'ha de pagar mitjançant el tipus d'interès, que generalment acostumen a ser força elevats, i també depèn de la prima de risc i la solvència que pugui tenir un determinat país. Això pot provocar que el dèficit cada vegada es vagi fent més gran, ja que hem de tornar els interessos i el capital que ens han deixat. Fins que finalment arribi un moment en que aquests diners no siguin suficients per fer front a la despesa pública i s'hagi de recórrer a les "retallades", com s'ha fet en aquests darrers anys, en serveis bàsics com la sanitat i l'educació. Al seu temps, això origina malestar, ja que afecta directament a les classes socials mitjanes i baixes, i dóna lloc a una desigualtat, la qual, cada vegada es pot fer més gran.

- ❖ **Constitueixen un refugi segur per la delinqüència financera internacional, els polítics corruptes i el blanqueig de capitals:** Els paradisos fiscals, incentiven les activitats il·lícites com la venda il·legal d'armament, el finançament del terrorisme, el tràfic de persones, el narcotràfic, el crim organitzat, etc. Per no parlar de la corrupció política. En aquests territoris, es poden blanquejar diners

---

¹⁶ Informe d'Oxfam Intermón nº 42, *El dinero que no ves: Paraísos fiscales y desigualdad*. Novembre de 2017.

per tornar-los a integrar en el circuit de l'economia sense que ningú en sàpiga res. Mentre existeixin els paradisos fiscals, això no canviarà, ja que sempre hi haurà "buits legals" per dur a terme aquest tipus d'activitats.

Per tal de poder evitar tots aquests efectes negatius, abans d'entrar en un cercle viciós, l'única solució consisteix en endurir la normativa a nivell internacional sobre els paradisos fiscals i incentivar la seva desaparició. D'aquesta manera, ens podrem endinsar en una societat més justa i transparent, on tots hi sortirem beneficiats.

Una altre solució podria passar per impartir cursos d'ètica empresarial als centres educatius, siguin escoles, universitats i fins i tot a les escoles de negocis més prestigioses on formen els directius de les grans empreses. D'aquesta manera es podria crear una cultura de respecte i consciència social.

A continuació, a la figura 10, podem veure el cercle viciós del frau fiscal:

Figura 10: Cercle viciós del frau fiscal. Font: Elaboració pròpia.

3.2. Pla BEPS

El Pla BEPS fa referència a l'Erosió de la Base Imposable i el Trasllet de Beneficis, (en anglès: *Base Erosion and Profit Shifting*), propiciats per l'existència de llacunes o mecanismes no desitjats entre els diferents sistemes impositius nacionals dels quals es poden servir les grans empreses multinacionals, per tal de fer desaparèixer els beneficis a efectes fiscals, o bé de traslladar-los cap a altres jurisdiccions de baixa o nul·la tributació.

Aquests darrers anys, en el cas d'activitats econòmiques transnacionals, la interacció entre diversos sistemes impositius nacionals han provocar que una renda sigui gravada per dos estats al mateix temps, com és la doble imposició, o que una renda no sigui gravada per cap dels dos estats, com seria la doble no imposició. Això comporta que en alguns casos, les empreses multinacionals acabin tributant menys que les petites i mitjanes empreses (PIMES) o les persones físiques, malgrat tenir uns beneficis més elevats. Això és degut a la facilitat que tenen en la mobilitat de capital.

Com a conseqüència d'aquest fet, les grans multinacionals poden oferir productes i serveis a preus més competitius que no pas les petites i mitjanes empreses, convertint-se d'aquesta manera en una amenaça per aquestes últimes.

El pla BEPS afecta principalment a la recaptació de l'impost de societats a nivell nacional. Segons dades actuals, s'estima que el pla BEPS té un impacte entre un 4% i un 10% de la recaptació de l'impost sobre societats, això es tradueix al voltant de 100 i 240 mil milions de dòlars nord-americans anuals¹⁷.

Cal dir que la majoria de les estratègies de planificació fiscal de BEPS són legals, mentre que la menor part no. Això és degut a que les disposicions de BEPS es beneficien habitualment de normes obsoletes d'un model econòmic arcaic, per la qual cosa els països del G-20, la OCDE, juntament amb un gran nombre de països no membres, incloent els desenvolupats, emergents i en vies de desenvolupament, han decidit col·laborar conjuntament per tal de modernitzar les normes impositives internacionals, basant-les en l'economia globalitzada del segle XXI caracteritzada per la creixent importància dels intangibles, com per exemple la propietat intel·lectual, per tal de poder limitar els problemes de BEPS.

Si mirem enrere, el pla BEPS és una iniciativa que sorgeix per fer front a diversos problemes associats amb la fiscalitat internacional com l'economia digital, el concepte d'establiment permanent, la competència fiscal, la fixació d'uns estàndards internacionals per l'intercanvi automàtic d'informació, les operacions vinculades i els preus de transferència.

La idea original d'aquest pla va sorgir el febrer de 2013, que tenia com a objectiu l'avaluació global de les normes fiscals internacionals. La OCDE es qüestionava perquè un model amb més de 100 anys de normes fiscals internacionals s'havia tornar difícil de conciliar amb els models de negocis internacionals actuals en una economia global, de manera que generava problemes de competència fiscal, abús dels tractats i trencaven els principis de residència i de la font. És per això que el juliol de 2013, es formula el pla d'acció BEPS el qual consta de 15 accions i compta amb el suport del G-20 i la OCDE.

A continuació, enumeraré les 15 accions del pla i aprofundiré en la 5 i la 8,9 i 10:

Acció 1: Abordar els reptes de l'economia digital per la imposició

Acció 2: Neutralitzar els efectes dels mecanismes híbrids

Acció 3: Reforç de la normativa sobre CFC

---

¹⁷ Dades segons la OCDE, *10 preguntas sobre BEPS*.

Acció 4: Limitar l'erosió de la base imposable via deduccions en interessos i altres pagaments financers

Acció 5: Combatre les pràctiques tributaries perniciosos, tenint en compte la transparència i la substància

Acció 6: Impedir la utilització abusiva del conveni

Acció 7: Impedir l'elusió artificiosa de l'estatut d'EP

Accions 8,9 i 10: Assegurar que els resultats dels preus de transferència estan alineats amb la creació de valor

Acció 11: Establir metodologies per la recopilació i l'anàlisi de dades sobre l'erosió de la base imposable i el trasllat de beneficis, i sobre les accions per enfrontar-s'hi

Acció 12: Exigir als contribuents que revelin els seus mecanismes de planificació fiscal agressiva

Acció 13: Reexaminar la documentació sobre preus de transferència

Acció 14: Fer més efectius els mecanismes de resolució de controvèrsies

Acció 15: Desenvolupar un instrument multilateral

A continuació, explicaré detalladament les accions 5, 8, 9 i 10 ja que tenen una relació directe amb el treball; l'acció 5 pel que he comentat sobre el criteri de la OCDE d'activitat substancial, i les accions 8, 9 i 10 pel que fa al cas pràctic, ja que he traslladat una part del benefici mitjançant els preus de transferència d'elements intangibles, com la quota anual per l'ús de la patent, la marca i els serveis administratius. Considero que aquestes accions són fonamentals a l'hora de combatre l'erosió de la base imposable i per això les explicaré amb més detall:

Si aprofundim en l'acció 5, es promou la transparència mitjançant l'intercanvi automàtic d'informació, i es vol aprofundir en les obligacions per aportar la documentació corresponent a les operacions vinculades. Aquesta acció pretén combatre els règims preferencials que es poden utilitzar pel trasllat artificial de beneficis i la falta de transparència en la utilització dels criteris, com seria el *tax rulling*. Amb aquest informe, la OCDE pretén assenyalar uns estàndards mínims basats en una metodologia que permet avaluar si existeix activitat substancial en un règim preferencial. Cal fer menció que en els règims de propietat intel·lectual denominats *tax boxes*, es va consensuar que s'utilitzessin les despeses com a indicador d'activitat substancial i així poder garantir que els contribuents que es beneficien d'aquest règim realment estan involucrats en activitats d'investigació i desenvolupament. Això és primordial per tal de prevenir casos que puguin afectar a l'erosió de la base imposable i el trasllat de beneficis. Això explica el retorn del criteri d'activitat substancial com a element clau per evitar que els beneficis subjectes a imposició en una determinada jurisdicció puguin ser traslladats artificialment en un altre país.

Si analitzem les accions 8, 9 i 10, que es centren en si els resultats dels preus de transferència estan alineats amb la creació de valor, l'informe menciona que s'han

reforçat i clarificat els estàndards actuals en l'àmbit de preus de transferència incloent unes pautes sobre el principi de plena competència i s'ha establert una metodologia per garantir la determinació dels preus adequats pels intangibles que són difícils de valorar. L'acció 8 tracta específicament sobre els preus de transferència d'operacions que involucren els actius intangibles. Com hem vist anteriorment en el cas pràctic, una fixació a l'alça dels preus de transferència en els intangibles pot comportar a l'erosió de la base imposable i el trasllat de beneficis. Es per això que s'ha prestat especial atenció en definir de forma àmplia i concisa aquest concepte.

L'acció 9 fa referència als riscos i capital, de manera que es promou el desenvolupament de normes sobre preus de transferència o de mesures especials que assegurin que una entitat no acumularà resultats inadequats únicament per haver assumit contractualment determinats riscos o haver aportat certa quantitat de capital.

Pel que fa l'acció 10, s'ha centrat en altres àrees d'alt risc com els pagaments entre empreses d'un grup multinacional, com per exemple els serveis intragrup de baix valor afegit per erosionar la base imposable i tributar menys del que tocaria.

Mitjançant aquestes accions, la OCDE lluita per aconseguir una competència fiscal més justa, evitant que algunes jurisdiccions afectin la recaptació tributària de les altres utilitzant pràctiques fiscals perniciososes.

Com hem pogut veure, el pla BEPS té diversos aspectes positius que cal destacar: el primer és l'avenç en matèria d'intercanvi efectiu d'informació, el segon consisteix en el reconeixement del fracàs dels sistemes de tributació internacional basats en els acords bilaterals que interactuen amb els sistemes tributaris interns, els quals, difícilment poden evitar la doble imposició sense crear de manera simultània, oportunitats de no imposició, sent destacada la nova estratègia orientada als acords multilaterals. Per últim, el tercer aspecte favorable a destacar és el retorn al requisit de l'activitat substancial que formava part de l'informe de 1998 i que com he explicat en el primer capítol, va ser eliminat l'any 2001, flexibilitzant de manera excessiva l'acompliment dels requisits perquè els paradisos fiscals fossin eliminats de la llista negra.

Tot i així, es pot preveure que aquest pla tindrà els mateixos problemes que les accions que ha dut a terme la OCDE en aquests darrers anys; des de la formalitat es fa front a la falta de transparència, l'elusió i l'evasió fiscal, però no es creen els instruments necessaris perquè aquestes estratègies siguin materialment aplicables, per tant, això fa qüestionable la seva eficàcia per solucionar els problemes de recaptació que afronten els estats. Segons opina l'Institut d'Estudis Fiscals¹⁸, aquest projecte no representa una solució real per afrontar la planificació fiscal agressiva perquè ha desestimat conscientment el problema de fons, que és l'adequació d'un sistema de tributació internacional en el que es considerin temes centrals com la residència fiscal i la potestat tributària per distribuir correctament la recaptació.

---

¹⁸ Institut d'estudis fiscals, *Paraisos fiscales: Una línea de contradicción entre la formalidad y la materialidad*. Any 2015.

IV. CONCLUSIONS

Al llarg d'aquest treball hem examinat el concepte de paradís fiscal i les seves característiques amb detall, hem analitzat les actuacions per part dels organismes internacionals acompanyats de la seva legislació, i mitjançant el cas pràctic, hem pogut quantificar la incidència que pot tenir un paradís fiscal en la tributació d'una societat i els seus socis.

Arribats en aquest punt, puc concloure que mentre continuï existint una legislació a nivell internacional tant flexible i no vinculant, i l'economia mundial avanci en un context cada cop més globalitzat marcat pels nous avenços tecnològics, continuaran persistint els paradisos fiscals. Els organismes internacionals haurien de promoure una normativa vinculant que incentivi la transparència fiscal i que el seu incompliment pugui ser sancionat, de manera que els països considerats actualment com a paradisos fiscals, tinguin interès en promoure un canvi en la seva legislació per deixar de ser-ho.

D'aquesta manera, es podrà aconseguir un futur millor per la societat, on es pugui afavorir la igualtat de recursos i finançar la despesa pública sense haver de fer retallades.

També podria ser interessant promoure una campanya d'ètica empresarial en centres educatius; des de les escoles i universitats fins a les escoles de negocis més prestigioses on es formen els directius de les grans multinacionals, per tal de conscienciar sobre la desigualtat social i els efectes que poden causar en l'economia.

Per altra banda, sempre existiran escletxes en la legislació fiscal, sobretot a nivell internacional ja que és complicat establir un mecanisme de coordinació entre els diferents països. Això pot provocar fenòmens com l'elusió i l'evasió fiscal, i podem entrar en debats com per exemple, fins a quin punt és legal l'elusió d'impostos en la tributació d'una societat? La línia per determinar el que està dins de la legalitat i el que és frau, en aquests casos pot arribar a ser molt fina.

Recordant el cas pràctic que hem vist, seria complicat determinar fins a quin punt els preus de transferència aplicats són correctes, per tal de no contribuir en l'erosió de la base imposable de la societat.

Finalment, cal plantejar-se si entre tots estem disposats a cooperar per aconseguir una economia més transparent i justa establint una legislació menys permissiva amb els paradisos fiscals i posant el nostre granet de sorra.

V. BIBLIOGRAFIA

Documents i Articles:

- García Ramones, Asunción y Santamaría Ramones, Gabriel (2010), *Proceso de eliminación de paraísos fiscales*. Instituto de Estudios Fiscales.
- Informe d'Oxfam Intermón nº 42 (2017), *El dinero que no ves: Paraísos fiscales y desigualdad*.
- Miguel Wilson Loaiza, Francisco (2016): *Las 15 acciones recomendadas por la OCDE en materia de BEPS*. Publicado por Fiscoactualidades.
- Marulanda Otálvaro, Hugo y Heredia Rodríguez, Liliana (2015): *Paraísos fiscales: Una línea de contradicción entre la formalidad y la materialidad*. Instituto de Estudios Fiscales.
- OCDE (2014), *10 Preguntas sobre BEPS*.
- OCDE (2014), *Plan de acción contra la erosión de la base imponible y el traslado de beneficios*.
- OCDE (2015), *Proyecto OCDE/G20 sobre la Erosión de la Base Imponible y el traslado de beneficios*. Infomes finales 2015. Resúmenes.
- Paola Lo Cascio (2016), *Paradisos fiscals: On es renten els diners?* Article de la Revista Sapiens.
- Salto van der Laet, Diego (2012), *Los paraísos fiscales como escenarios de elusión fiscal internacional y las medidas anti-paraíso en la legislación española*.

Pàgines Web:

- Ernst & Young, Worldwide Corporate Tax Guide – Maldives. (Consultat el 29/12/2017) <http://www.ey.com/gl/en/services/tax/worldwide-corporate-tax-guide---xmlqs?preview&XmlUrl=/ec1images/taxguides/WCTG-2017/WCTG-MV.xml>
- Ministerio de Hacienda y Función Pública, Convenios de doble Imposición. Última actualització: 15 de desembre de 2017. (Consultat el 20/10/2017) http://www.minhAFP.gob.es/es-ES/Normativa%20y%20doctrina/Normativa/CDI/Paginas/CDI_Alfa.aspx
- Ministerio de Hacienda y Función Pública, Acuerdos de Intercambio de Información. Última actualització: 02 de febrer de 2016. (Consultat el 13/12/2017) http://www.minhAFP.gob.es/es-ES/Normativa%20y%20doctrina/Normativa/AcuerdosII/Paginas/AII_Alfa.aspx

- Guia i ús dels Paradisos fiscals: aspectes a destacar sobre les Maldives i tipus de societats. (Consultat el 17/12/2017) <http://paraisosfiscales.net/maldivas/>
- OBS E-Commerce Consulting, LTD (Consultat el 30/11/2017) <http://www.paraisos-fiscales.info/>
- ¿Qué son, dónde están y cómo funcionan los paraísos fiscales? (Consultat 20/10/2017) https://www.lainformacion.com/economia-negocios-y-finanzas/politica-economica/que-son-donde-estan-y-como-funcionan-los-paraisos-fiscales_thsx4j7dzw8oo51hivsim7/
- Los paraísos fiscales según la OCDE (Consultat el 08/10/2017) <http://www.paraisosfiscales.org/paraisos-fiscales/los-paraisos-fiscales-segun-la-ocde.html>

VI. ANNEXES

ANNEX N° 1: Llista de paradisos fiscals segons la OCDE del 2 de Novembre de 2011

Lista de paraísos fiscales según la OCDE

Los paraísos fiscales enumerados en la lista publicada por la OCDE el 2 de noviembre de 2011 son:

- Nauru
- Niue
- Panamá

Territorios que se comprometen a mejorar la transparencia e intercambio de información son:

- República Dominicana
- Andorra
- Anguila
- Antigua y Barbuda
- Curazao
- Aruba
- Bahamas
- Baréin
- Belice
- Bermudas
- Chipre
- Dominica
- Gibraltar
- Granada
- Guernsey
- Islas Cook
- Isla de Man
- Islas Caimán
- Islas Marshall
- Islas Turcas y Caicos
- Islas Vírgenes Británicas
- Islas Vírgenes de los Estados Unidos
- Jersey
- Liberia

- Liechtenstein
- Maldivas
- Malta
- Mauricio
- Mónaco
- Montserrat
- Samoa
- San Cristóbal y Nieves
- San Marino
- San Vicente y las Granadinas
- Santa Lucía
- Seychelles
- Vanuatu

ANNEX Nº 2: Reial Decret 1080/1991 de 5 de Juliol amb la llista dels 48 països que Espanya considera com a paradisos fiscals

Real Decreto 1080/1991, de 5 de julio, por el que se determinan los países o territorios a que se refieren los artículos 2.º, apartado 3, número 4, de la Ley 17/1991, de 27 de mayo, de Medidas Fiscales Urgentes, y 62 de la Ley 31/1990, de 27 de diciembre, de Presupuestos Generales del Estado para 1991.

Publicado en: «BOE» núm. 167, de 13/07/1991.

Entrada en vigor: 14/07/1991

Departamento: Ministerio de Economía y Hacienda

Referencia: [BOE-A-1991-18119](#)

La Ley 17/1991, de 27 de mayo, de Medidas Fiscales Urgentes, establece en su artículo 2.º, apartado 3, número 2, que «los intereses e incrementos de patrimonio derivados de la Deuda Pública, obtenidos por personas físicas no residentes que no operen a través de establecimiento permanente en España, no se considerarán obtenidos o producidos en España». En similares términos se pronuncia el número 3 respecto a los intereses e incrementos de patrimonio derivados de bienes muebles, obtenidos por personas físicas que tengan su residencia habitual en otros Estados miembros de la Comunidad Económica Europea.

No obstante, el número 4 del propio artículo 2.º, apartado 3, establece la cautela de que lo dispuesto en los dos números anteriores en ningún caso será de aplicación a intereses o incrementos de patrimonio obtenidos a través de los países o territorios que se determinen reglamentariamente por su carácter de paraísos fiscales.

Por su parte, la Ley 31/1990, de 27 de diciembre, de Presupuestos Generales del Estado para 1991, establece en su artículo 62 idénticas previsiones respecto a las personas jurídicas, al modificar el artículo 23 de la Ley del Impuesto sobre Sociedades.

Resulta obligado, por lo tanto, establecer la relación de los países y territorios a los que cabe atribuir el carácter de paraísos fiscales a efectos de lo dispuesto en los referidos conceptos, que estará sujeta a las modificaciones que dicten la práctica, el cambio en las circunstancias económicas y la experiencia en las relaciones internacionales.

En su virtud, de acuerdo con el Consejo de Estado, a propuesta del Ministro de Economía y Hacienda, y previa deliberación del Consejo de Ministros en su reunión del día 5 de julio de 1991,

DISPONGO:

Artículo 1.

Los países y territorios a que se refieren los artículos 2.º, apartado 3, número 4, de la Ley 17/1991, de 27 de mayo, de Medidas Fiscales Urgentes, y 23, apartado 3, letra f, número 4, de la Ley 61/1978, de 27 de diciembre, del Impuesto sobre Sociedades, según la redacción dada por el artículo 62 de la Ley 31/1990, de Presupuestos Generales del Estado para 1991, son los que a continuación se señalan:

1. Principado de Andorra.
2. Antillas Neerlandesas.
3. Aruba.
4. Emirato del Estado de Bahrein.
5. Sultanato de Brunei.
6. República de Chipre.
7. Emiratos Árabes Unidos.
8. Gibraltar.
9. Hong-Kong.
10. Anguilla.
11. Antigua y Barbuda.
12. Las Bahamas.
13. Barbados.
14. Bermuda.
15. Islas Caimanes.
16. Islas Cook.
17. República de Dominica.
18. Granada.
19. Fiji.
20. Islas de Guernesey y de Jersey (Islas del Canal).
21. Jamaica.
22. República de Malta.
23. Islas Malvinas.
24. Isla de Man.
25. Islas Marianas.
26. Mauricio.
27. Montserrat.
28. República de Naurú.
29. Islas Salomón.
30. San Vicente y las Granadinas.
31. Santa Lucía.
32. República de Trinidad y Tobago.
33. Islas Turks y Caicos.
34. República de Vanuatu.
35. Islas Vírgenes Británicas.

36. Islas Vírgenes de Estados Unidos de América.

37. Reino Hachemita de Jordania.

38. República Libanesa.

39. República de Liberia.

40. Principado de Liechtenstein.

41. Gran Ducado de Luxemburgo, por lo que respecta a las rentas percibidas por las Sociedades a que se refiere el párrafo 1 del Protocolo anexo al Convenio, para evitar la doble imposición, de 3 de junio de 1986.

42. Macao.

43. Principado de Mónaco.

44. Sultanato de Omán.

45. República de Panamá.

46. República de San Marino.

47. República de Seychelles.

48. República de Singapur.

Se renumera por el art. 2.1 del Real Decreto 116/2003, de 31 de enero. [Ref. BOE-A-2003-2097](#).
Su anterior numeración era artículo único.

Última actualización, publicada el 01/02/2003, en vigor a partir del 02/02/2003

Artículo 2.

Los países y territorios a los que se refiere el artículo 1 que firmen con España un acuerdo de intercambio de información en materia tributaria o un convenio para evitar la doble imposición con cláusula de intercambio de información dejarán de tener la consideración de paraísos fiscales en el momento en que dichos convenios o acuerdos entren en vigor.

Se añade por el art. 2.2 del Real Decreto 116/2003, de 31 de enero. [Ref. BOE-A-2003-2097](#).

Texto añadido, publicado el 01/02/2003, en vigor a partir del 02/02/2003.

DISPOSICIÓN FINAL

El presente Real Decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el «Boletín Oficial del Estado».

Dado en Madrid a 5 de julio de 1991.

JUAN CARLOS R.

El Ministro de Economía y Hacienda,
CARLOS SOLCHAGA CATALÁN.

ANNEX Nº 3: Llei 26/2014 de 27 de Novembre amb els criteris per considerar un país com a paradís fiscal

iii. Esta Disposición Adicional Primera de la Ley 36/2006 ha sido redactada de nuevo por la Ley 26/2014 de 27 de noviembre, **con efecto de 1 de enero de 2015, manteniendo que tienen la consideración de paraísos fiscales los países y territorios que se determinen reglamentariamente.** Así:

«Disposición adicional primera. *Definición de paraíso fiscal, de nula tributación y de efectivo intercambio de información tributaria.*

1. Tienen la consideración de paraísos fiscales los países y territorios que se determinen reglamentariamente.

2. La relación de países y territorios que tienen la consideración de paraísos fiscales se podrá actualizar atendiendo a los siguientes criterios:

a) La existencia con dicho país o territorio de un convenio para evitar la doble imposición internacional con cláusula de intercambio de información, un acuerdo de intercambio de información en materia tributaria o el Convenio de Asistencia Administrativa Mutua en Materia Fiscal de la OCDE y del Consejo de Europa enmendado por el Protocolo 2010, que resulte de aplicación.

b) Que no exista un efectivo intercambio de información tributaria en los términos previstos por el apartado 4 de esta disposición adicional.

c) Los resultados de las evaluaciones inter pares realizadas por el Foro Global de Transparencia e Intercambio de Información con Fines Fiscales.

3. Existe nula tributación cuando en el país o territorio de que se trate no se aplique un impuesto idéntico o análogo al Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas, al Impuesto sobre Sociedades o al Impuesto sobre la Renta de no Residentes, según corresponda.

A efectos de lo previsto en esta disposición, tendrán la consideración de impuesto idéntico o análogo los tributos que tengan como finalidad la imposición de la renta, siquiera parcialmente, con independencia de que el objeto del mismo lo constituya la propia renta, los ingresos o cualquier otro elemento indiciario de esta. En el caso del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas, también tendrán dicha consideración las cotizaciones a la Seguridad Social en las condiciones que reglamentariamente se determinen.

Se considerará que se aplica un impuesto idéntico o análogo cuando el país o territorio de que se trate tenga suscrito con España un convenio para evitar la doble imposición internacional que sea de aplicación, con las especialidades previstas en el mismo.

4. Existe efectivo intercambio de información tributaria con aquellos países o territorios que no tengan la consideración de paraísos fiscales, a los que resulte de aplicación:

a) un convenio para evitar la doble imposición internacional con cláusula de intercambio de información, siempre que en dicho convenio no se establezca expresamente que el nivel de intercambio de información tributaria es insuficiente a los efectos de esta disposición;

b) un acuerdo de intercambio de información en materia tributaria; o

c) el Convenio de Asistencia Administrativa Mutua en Materia Fiscal de la OCDE y del Consejo de Europa enmendado por el Protocolo 2010.

No obstante lo anterior, reglamentariamente se podrán fijar los supuestos en los que, por razón de las limitaciones del intercambio de información, no exista efectivo intercambio de información tributaria.

5. Las normas de cada tributo podrán establecer especialidades en la aplicación de las normas contenidas en esta disposición.

6 Se habilita al Gobierno para dictar cuantas disposiciones sean necesarias para el desarrollo y aplicación de lo regulado en esta disposición adicional, así como para actualizar la relación de países y territorios que tengan la consideración de paraísos fiscales.”

ANNEX Nº 4: Convenis de Doble Imposició que Espanya té firmats o en procés de tramitació

Convenios de Doble Imposición (Última actualización 15-12-2017)

Convenios	Rúbrica (a)	Firma (b)	Publicación BOCG (c)	Publicación BOE (d)	Canje de notas y acuerdos amistosos	Órdenes y formularios
 Albania				15/03/11 		
 Alemania (Convenio y Protocolo)				<u>08/04/68</u> [2] 30/07/12 	<u>03/10/12</u> [2]	<u>04/12/75</u> [2] <u>17/01/78</u> [2] <u>Formularios anexos</u> [2]
 Andorra				<u>07/12/15</u> [2]		
 Arabia Saudí				14/07/08 		
 Argelia				22/07/05 		
 Argentina (Convenio y Protocolo) (4)				<u>09/09/94</u> [2] <u>14/01/14</u> [2]		
 Armenia				17/04/12 		
 Australia				<u>29/12/92</u> [2]		
 Austria (Convenio y Protocolo)	<u>15/04/13</u> [2]			<u>06/01/68</u> [2] <u>02/10/95</u> [2]		<u>29/04/71</u> [2]

 Azerbaiyán (3)		<u>23/04/14</u>				
 Bahrein	<u>28/11/13</u>					
 Barbados				14/09/11 		
 Bélgica (Convenio y Protocolos) (5)		<u>02/12/09</u> <u>15/04/14</u>		<u>04/07/03</u>		<u>Formularios anexos</u>
 Bielorrusia (2)		<u>14/06/17</u>				
 Bolivia				<u>10/12/98</u>		
 Bosnia Herzegovina				05/11/10 		
 Brasil				<u>31/12/75</u>	<u>02/10/03</u>	
 Bulgaria				<u>12/07/91</u>		
 Cabo Verde		<u>05/06/17</u>				
 Canadá (Convenio y Protocolo)				<u>06/02/81</u> 08/10/15 		
 Qatar				15/12/17 		

 República Checa (Convenio antigua Checoslovaquia)				14/07/81 		
 Chile				02/02/04 		
 China				25/06/92 		
 Chipre				26/05/14 		
 Colombia				28/10/08 		
 Corea				15/12/94 		
 Costa Rica				01/01/11 		
 Croacia				23/05/06 		
 Cuba				10/01/01 		
 Dinamarca (Convenio y Protocolo) (1)				28/01/74 17/05/00 19/11/08 		05/01/79 Formularios anexos
 Ecuador				05/05/93 		

 EE. UU. (Convenio y Protocolo)			14/07/14 22/07/14	22/12/90	13/08/09	
 Egipto				11/07/06 		
 El Salvador				05/06/09 		
 Emiratos Árabes Unidos				23/01/07 		
 Eslovaquia (Convenio antigua Checoslovaquia)				14/07/81		
 Eslovenia				28/06/02 		
 Estonia				03/02/05 	14/06/16	
 Filipinas				15/12/94		
 Finlandia (Renegociado)			20/10/17	11/12/68	24/04/74 28/07/92	
 Francia (Renegociado)				12/06/97	29/10/99 06/08/09	06/09/78
 Georgia				01/06/11 		

 Grecia				02/10/02 		
 Hong Kong				14/04/12 		
 Hungría				<u>24/11/87</u> 		
 India (Convenio y Protocolo)			<u>06/09/13</u> 	<u>07/02/95</u> 		
 Indonesia				<u>14/01/00</u> 		
 Irán				02/10/06 		
 Irlanda				<u>27/12/94</u> 		
 Islandia				18/10/02 		
 Israel				10/01/01 		
 Italia				<u>22/12/80</u> 		
 Jamaica				<u>12/05/09</u> 		
 Japón				<u>02/12/74</u> 		
 Kazajstán				03/06/11 		

 Kirguistán (2)						
 Kuwait				05/06/13 		
 Letonia				10/01/05 		
 Lituania				02/02/04 ^[2]		
 Luxemburgo (Convenio y Protocolo)				04/08/87 ^[2] 31/05/10 		
 Macedonia				03/01/06 		
 Malasia				13/02/08 		
 Malta				07/09/06 		
 Marruecos				22/05/85 ^[2]	15/07/16 ^[2]	
 Méjico (Protocolo)				27/10/94 ^[2] 07/7/17 ^[2]		
 Moldavia				11/04/09 		
 Montenegro	24/06/14 ^[2]					

 Namibia	04/02/05					
 Nigeria				13/04/15 		
 Noruega (Renegociado)				10/01/01 		
 Nueva Zelanda				11/10/06 		
 Omán				8/09/15 		
 Países Bajos				16/10/72	18/12/12	13/02/75 Formularios anexos
 Pakistán				16/05/11 		
 Panamá				04/07/11		
 Perú		06/04/06				
 Polonia				15/06/82		
 Portugal (Renegociado)				07/11/95		14/07/73
 Reino Unido (renegociado)				18/11/76 15/05/14 	25/05/95 28/08/14	11/10/77 Formularios

						anexos [2]
 República Dominicana				02/07/14 [2]		
 Rumanía (Renegociado)		18/10/17 [2]		02/10/80 [2]		
 Rusia				06/07/00 		
 Senegal				29/12/14 [2]		
 Serbia				25/01/10 		
 Singapur				11/01/12 		
 Siria	08/05/08 [2]					
 Sudáfrica				15/02/08 		
 Suecia				22/01/77 [2]		01/03/80 [2] Formularios anexos [2]
 Suiza (Convenio y Protocolos)				03/03/67 [2] 27/03/07 11/06/13 		26/11/68 [2]

 Tadjikistán(2)						
 Tailandia				<u>09/10/98</u> [2]		
 Timor Oriental (Convenio Indonesia)				<u>14/01/00</u> [2]		
 Trinidad y Tobago				08/12/09 		
 Túnez				<u>03/03/87</u> [2]		
 Turkmenistán (2)						
 Turquía				19/01/04 		
 Ucrania (2)	<u>15/12/17</u> [2]					
 U.R .S.S. (3)				<u>22/09/86</u> [2]	<u>23/06/10</u> (España y Armenia) [2] <u>23/06/10</u> (España y Azerbaijón) [2] <u>23/06/10</u> (España y Georgia) [2] <u>23/06/10</u> (España y Kazajistán) [2] <u>23/06/10</u> (España	

					y Moldavia 11/10/10	
 Uru- guay				12/04/11		
 Uz- bekistán				10/09/15 		
 Ve- nezuela				15/06/04		
 Viet nam				10/01/06 		

(1) Con efectos de 1 de enero de 2009, este CDI está denunciado por Dinamarca

(2) Ver convenio para evitar la doble imposición entre España y la URSS

(3) El presente Convenio para evitar la doble imposición entre España y la URSS, se encuentra en vigor para los países antiguos miembros de la URSS, excepto para aquellos con los que existe Convenio en vigor. Asimismo, este convenio ha dejado de estar en vigor para los siguientes países:

ARMENIA (desde el 10/10/2007), AZERBAYÁN (desde el 28/01/2008), GEORGIA (desde el 10/10/2007), KAZAJSTÁN (desde el 08/07/2008), UZBEKISTÁN (desde el 21/07/2010), MOLDAVIA (desde el 01/10/2007).

(4) Nuevo CDI firmado el 11/03/2013 que entró en vigor el 23/12/2013, con efectos desde 01/01/2013, y que sustituye al CDI firmado el 21/07/1992 que había sido denunciado, de manera unilateral, por Argentina.

(5) El Protocolo firmado el 15/04/2014 modifica el Convenio y Protocolo de 1995, el Protocolo de 2000 y el último Protocolo firmado el 02/12/2009

(a) RUBRICA: Símbolo gráfico en forma manuscrita que cumple las funciones que los convencionalismos jurídicos y sociales atribuyen a la firma (en este caso compromiso de no alteración en términos sustanciales de lo acordado en la mesa de negociación) que confiere al texto negociado el carácter de definitivo a expensas de las modificaciones, susceptibles de ulterior negociación, que puedan derivarse de los informes y autorizaciones preceptivas durante la tramitación del texto rubricado en instancias paralelas o superiores

(b) FIRMA: Tras la remisión al Ministerio de Asuntos Exteriores del texto de negociación y de su traducción al castellano, cuando corresponda, de conformidad con lo dispuesto en el art. 5.1 de la Ley 50/1997 del Gobierno, debe solicitarse al Consejo de Ministros la correspondiente autorización para proceder a la firma del Convenio. La solicitud debe presentarla el Ministro de Asuntos Exteriores. Reunidos los signatarios de los países que forman parte del Convenio, se procede a la firma del mismo, previa a su tramitación en las Cámaras legislativas. Esta firma es el momento de autenticación del texto. Tras la firma del texto se remite el expediente al Consejo de Estado, solicitando el dictamen previsto en el art. 22.1 de su Ley Orgánica, sobre la necesidad de autorización de las Cortes con carácter previo a la prestación del consentimiento del Estado. El Dictamen no es vinculante para el Gobierno, en el que reside la competencia calificadoradora, pero no puede dejar de solicitarlo. Dado que el Consejo de Estado ha venido manteniendo que los convenios para evitar la doble imposición y prevenir la evasión fiscal requieren autorización previa de las Cortes por quedar incluidos en el art. 94.1.e) de la Constitución, en ese momento se inicia la tramitación parlamentaria

(c) Boletín Oficial de las Cortes Generales

(d) Boletín Oficial del Estado

AVISO: la versión en idioma inglés de los Convenios para evitar la doble imposición que aparecen en esta página web, tienen carácter meramente informativo, dado que no se trata de la versión oficial en custodia de la Oficina de Tratados del Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación.

ANNEX Nº 5: Acords d'intercanvi d'informació que Espanya té firmats o estan en procés de tramitació

Acuerdos de Intercambio de Información (Última actualización 02-02-2016)

Jurisdicciones	<u>Rúbrica</u> ² (a)	<u>Firma</u> ² (b)	Publicación BOCG (c)	Publicación BOE (d)
 Andorra				<u>23/11/2010</u> ²
 Aruba				<u>23/11/2009</u> ²
 Bahamas				<u>15/07/2011</u> ²
 Bermudas	<u>30/09/2009</u> ²			
 Curaçao (Acuerdo antiguas Antillas Holandesas)				<u>24/11/2009</u> ²
 EE.UU (FATCA)				<u>01/07/2014</u> ² <u>BOMEH</u> <u>3/2016 (e)</u> ²
 Guernsey		<u>10/11/2015</u> ²		
 Islas Caimán	<u>23/12/2010</u> ²			
 Islas Cook	<u>08/06/2011</u> ²			
 Isla de Man		<u>03/12/2015</u> ²		
 Jersey		<u>17/11/2015</u> ²		
 Macao	<u>27/06/2013</u> ²			
 Mónaco	<u>06/03/2013</u> ²			

 Santa Lucía	<u>23/05/2011</u> 			
 San Marino				<u>06/06/2011</u>
 San Martín (Acuerdo antiguas Antillas Holandesas)				<u>24/11/2009</u>
 San Vicente y las Granadinas	<u>18/05/2011</u>